СЭДЬХЭЛ ЗҮРХЭМНАЙ ШАМТАЯА, ПАРТИ!

...ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! *43-дахи жэлээ гарана*

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 73 (11059) | 1966 оной мартын 29, вторник | Сэн 2 мүнгэн

ЗОРИЛГОМНАЙ —КОММУНИЗМ!

Мүнөөдэр манай Эхэ ороной нийслэл хотодо Советскэ Союзай Коммунис партиин ээлжээтэ XXIII съезд нээгдэхэнь.

Партиин съезднүүд совет арадай ажабайдалда, уласхоорондын коммунис хүдэлөөндэ, мүнөө сагай бүхы түүхэдэ айхабтар ехэ удха шанартай байдаг. Съезднүүд дээрэ партиин ажал ябуулгын һүртэ ехэ дүнгүүд согсологдодог, парти ба арадай үмэнэхи шэнэ хараа шулам зохёогдодог, марксизм-ленинизмын нангин теоридо нэмэлтэ баялиг оруулагдадаг. Партиин съезднүүд хадаа ёһоороол партиин болон бүхы арадай нийтэ хамтын ухаан бодол, революционно дүй дуршэлэйнь шамта мүн. Эгээл тиимэһээ партиин съезднүүд бүгэдэ дэлхэйн удхатай түүхэтэ үйлэ хэрэг болоно.

Ээлжээтэ XXIII съездын удха шанар топ ехэ. Бүхы совет түрүүд, дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэн эдэ үдэрнүүдтэ бүхы һанал сэдьхэлээ Москвада хандуулна. Съезд болбол КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоое зүбшэн хэлсэхэ, 1966—1970 онуудта арадай ажахын хүгжэлтэ тухай Директивэнүүдые баталха байна. Съездын баталһан документнүүд коммунизм байгуулха, арад нийтын ажана байдал улам һайжаруулха тухай партиин үдэр бүриин анхаралай шанга гэршэ болохонь соном. Эдэ документнүүд хадаа манай партиин, совет арадай интернациональна уялгаяа хэлбэришэгүй гүйсэдхэдэг, эб найрамдалай, демократиин, социализмын түлөө сусашагүйгөөр тэмсэдэг байһые манай ангиингаа талаар аха дүүнэртэ харуулжа үгэхэ.

Манай парти болбол ээлжээтэ XXIII съездээ улам нягта жагсаалтайгаар, марксизм-ленинизмын туг доро ябажа, коммунизм байгуулгын айхабтар ехэ дүй дуршэлтэйгөөр угтажа байна. КПСС-эй Программые хэлбэрилтэгүй бэелүүлэн, партиин Центральна Комитет арад зонтоёо барисаагаа улам бэхэжүүлнэ, коммунизм байгуулгада партийна организацинуудай үүргые хододоо ехэ болгоно, партийна ба ажахын байгуулалтын ленинскэ ёһо гуримые улам нарижуулан хүгжөөнэ.

XXIII съездээ угтан, КПСС-эй Центральна Комитедэй бэелүүлһэн үрэ ехэтэй зохёон байгуулхы ажал хүдэлмэриин бодото бэелэлынь мартын ба сентябриин Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүд болоно. Эдэ шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр мүнөө бэелүүлэгдэжэ байһан ажахын шэнэ шэнэ хэмжээ ябуулганууд энэ табан жэл соо партиин ябуулха экономическа политикын үндэһэ һуури боложо үгэнэ.

Табан жэлэй Директивэнүүдэй проектые арадай хэлсээн соогуур партиимнай зохёоһон хэмжээнүүд бүхы талаһаань халуунаар дэмжэгдээ. Ганса манай республикада предприятинууд, колхоз, совхозуудта, эхин партийна организацинуудта хоёр мянга шахуу суглаанууд боложо, тэрээн дээрэ юһэ мянган хүн үгэ хэлэһэн байна. Тиихэдэ партийна органуудта, газетэнүүдэй редакцида, радио болон телевидениидэ хэдэн зуугаад бэшэгүүд ороно. Хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигентнүүд өөһэдынтөө үгэ соо, мүн бэшэгүүд соо Коммунис партиингаа дотоодын болон гадаадын политикые үнэн сэдьхэлһээ дэмжэнэ.

Съездынгээ урда тээ арад зонтоёо зүбшэн хөөрэлдэхэдөө партимнай өөрынгөө дүй дуршэлые улам баяжуулаа, барисаагаа бүрил нягта болгоо. Иигэжэ В. И. Ленинэй үршөөһэн захяа заабариин ёһоор, партимнай съездээ бодото дээрэ шалгагдаһан, согсологдоһон баян дүй дуршэлтэйгөөр угтажа байна. Энэ баян дүй дуршэл—коммунизм байгуулгын, арадай революционно хүсэ элсүүлтын дүй дуршэл КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл соо найруулагдаха байна. Энэ тоосоон партиин Центральна Комитедэй мартын 26-да болоһон Пленум дээрэ нэгэн дуугаар баталагдаад, съезд дээрэ элидхэл хэхээр Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Л. И. Брежнев томилогдоо.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэлые, мүн 1966—1970 онуудта арадай ажахые хүгжөөхэ тухай Директивэнүүдые съездын баталха байһаниинь дамжагтүй. XXIII съездын шиидхэбэринүүд совет арадта коммунизмын түлөө тэмсэлдэнь хүсэтэ ехэ зэбсэг болохонь найдамтай.

Ордено Буряадай коммунистнууд, ажалшад хадаа бүхы совет арадтаяа хамта партиингаа съезддэ угаа ехэ үүсхэл хабатайгаар бэлэдхээ. Хүдэлмэришэн, колхозник, интеллигент бүхэнэй бүхы һанал бодолынь, оролдолго эрмэлзэлгэнь съездые хүндэтэйгөөр угтаха, табан жэлдээ бардам һайн зэлэ татаха гэһэн удхатай байгаа. Олон предприятинууд, колхоз, совхозууд социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэн тухайгаа түрэл партидаа, Эхэ орондоо элидхэһэн байна. Мүнөөдэр республикын хүдөө ажахын хүдэлмэришэд съездын урда тээхи мүрысөөндэ абаһан уялгануудаа дүүргэһэн тушаагаа мэдүүлнэ.

Республикымнай ажалшад ажал хүдэлмэриингөө дүнгүүдээр омогорхон баярлана. Тэдэнэй баяр баясхалан дээрэ съездын урдахана үшөө баяр нэмэбэ. Буряад ороной олон малшад СССР-эй орден, медальнуудаар шагнагдаа. Эрхимэй эрхимүүд — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Ж. Б. Ванкеев, суута хонишод Г. Г. Цыремпилова ба Ш. Л. Цыремпиловада Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо.

Тиигээд мүнөөдэр Буряад ороной ажалшад бүхы совет арадтаяа хамта бүхы анхаралаа, һанал бодолоо Москвада, КПСС-эй XXIII съезддэ анхаран хандуулна.

Съездын тогтоолнууд совет хүнүүдые ажалай шэнэ амжалтануудта, коммунизм байгуулгын шэнэ шэнэ түйлалтануудта зоригжуулан элсүүлхэнь лабтай.

Манай зорилго тодо. Зориһон хэрэгнай нангин һайхан. Арад зоноймнай хуби заяан найдамтай гарта.

Зорилгомнай—коммунизм.
Тугнай—марксизм-ленинизм.
Ударидагшамнай — коммунистнуудай парти.

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэреэр—урагшаа, коммунизмын илалта тээшэ!

ҮЛЬГЭРЭЙ МОРЁОР—ҮҮЛЭН БОРООР...

КПСС-эй XXIII съезддэ зорюулагдаба.

Үльгэрэй морёор —
Үүлэн бороор
Сагаан үүлэнэй
Саанань гаран,
Наанань орон,
Нашан бүргэдтэл
Элин шуумайн,
Эхэ ороноо
Энхэрэн харан,
Нидэн, гүйлгэн,
Хиидэн ябанам.
Һайхан бодолнууд
Һалбаран хөөрэн,
Үй түмөөрөө
Үймэлдэн хүлгэжэ,
Үлгыдэн намайгаа
Үргөөд ябана.
Тоо томшогүй
Томо заводууд
Утаһууд хоолойһоо
Утаагаа баяюулан,
Урматай ехээр
Уухилалдан байна.
Хаа хаанагүй—
Хараһан газартам
Ажалшан араднай
Алдарта съездын
Урда тээ абаһан
Уялгаа дүүргэн,
Ажалайнгаа бэлэгые
Алтаар яларуулан,
Түрэл партиингаа
Түүхэтэ съезддэ
Барюулан үгэжэ,
Бахархан байна.
Арадаймнай
түйлаһан
Амжалтаар
омгорхон,
Бүхы хүн түрэлтэн
Бүһэдөө хүрэтэр
Доошоо тонгойн
Дохин хүндэлнэ.
Амжалтамнай
нээрээл
Аргагүйхэн ехэл
даа:
Элихэнээр яларан,
Эмнилээн байдаг
Үүрэй Солбоной
Үбсүүн дээрэнь
Табан хушуута
Тамгаа дараалди.
Шэнэ түхэлэй
Шэдитэ ракетэ
Шэдэн харбажа,
Һайхан сагаан
Һара дээрээ
Альгаараа
дараһандал
Аалнаар буулгаад,
Абатаяа хүбүүнэй
Хөөрэлдэһэн шэнгеэр
Хөөрэлдөөд абаалди.
Нюуса байһан
Нюрганайнь хээе
Альганайнгаа хээдэл
Аржылган хараалди.
Шэнээр абаһан
Шиидхэбэриинь
дүүргэн,
Хэлэһэн үгыень
Хэб соонь бэелүүлэн,
Дам урагшаа
Дабшаха байһанаа
Алдарта съезддээ
Айладхан байналди!

Ш. НИМБУЕВ.

РЕСПУБЛИКАМНАЙ ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

Республикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэришэд съездын урда тээхи мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, мал ажалай продукци худалдаха гурба һарынгаа түсэбые дүүргэбэ. Мартын 28-да гэхэ гү, али КПСС-эй XXIII съездын нээгдэхын урда үдэр һү гүрэндэ худалдаха түсэб 100 процент, мяхан — 125, үндэгэн — 122 процент дүүргэгдээ. Мал ажалай продуктнуудые түсэбһөө дээшэ тушаалга ябажа байһаар.

КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөгөө саашадань үргэлжэлүүлэн, республикымнай колхознигууд, совхозой ажалшад малайнгаа ашаг шэмэ абалгые бүри ехэдхэхын, продукциин өөрынь үнэ хямдаруулхын, ажахынуудайнгаа экономико хүгжөөхын хойноһоо тэмсэнэ. Энээнтэй хамта, хабарай тарилгада бэлэдхэлые эмхитэйгээр дүүргэжэ, хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай баян ургаса түйлаха, нийтын малда тэжээл элбэгээр бэлдэхэ гээшэ колхоз, совхоз бүхэнэй нангин уялга болонхой. Тиигэжэ шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабарииe амжалтатайгаар дүүргэжэ, хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэхые оролдоно.

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРӨӨ

Оронноймнай мяханай промышленностиин эгээл томо предприятинуудай нэгэн—Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэд КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа хараалагдаһан болзорһоонь хоёр үдэр урид дүүргэбэ. Валовой продукци үйлэдбэрилхэ нэгэдэхи кварталай түсэбэй дүүргэлтэ үлүүлэгдээ.

Үүсэлгэдэһэн малай мяха хубаарилан илгадаг заводойхид комбинадай завод, цехүүдэй коллективүүдэй дунда түрүүлжэ ябана. Эндэ кварталай түсэбһөө гадуур 870 тонно мяхан илгагдаа. Үйлэдбэриин технологиин нарижуулагдаһанай ашаар 53 мянган түхэригэй арьбалалта түйлагдаһан, ажалай бүтээсэ горитойгоор дээшэлүүлэгдэһэн байна.

Консервын заводой хүдэлмэришэд кварталайнгаа түсэбһөө гадуур 250 мянган баанха консервэ гаргаба.

Г. ХАРЧЕНКО.

ШЭНЭ ЦЕХ

Улаан-Үдын шэлэй заводой үйлэдбэри һүүлэй үедэ ехээр үргэдхэгдэнэ. Промышленностьда шухала хэрэгтэй зүйл—шэлэй утаһа гаргаха цех эндэ бариха талаар барилга-хабсаралгын 7-дохи управлени ехэ ажал хэжэ дүүргэбэ. Мүнөө «Союзтеплострой» нэгэдэлэй хабсаргагшад шэнэ цехэй түхеэрэлгэнүүдые тодхожо байна. Ойрын үдэрнүүдтэ шэнэ цех ашаглалгада гүйсэд үгтэжэ, шэнэ продукци үгэжэ эхилхэнь.

БАРИЛГАШАДАЙ ХУБИТА

Хүдөө тосхонуудта барилга эрхилдэг трестын хүдэлмэришэд барилга-хабсаралта хэхэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые болзорһоонь табан хоногоор уридшалан дүүргэв. Кварталай дүүрэтэр үшөө 100 мянган түхэригэй хүдэлмэри хэжэ шадаха байһанаа элирүүлжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ гэжэ эдэ үдэрнүүдтэ эршэмтэй шангаар ажаллана.

Үйлэдбэриин объектнүүдые, гэр байрын талмай ашаглалгада тушааха даабари дүүргэгдээ. Хониной дүрбэн, тугалай нэгэ байра, бани, 1200 дүрбэлжэн метрэй байрын талмай һарын дүүрэтэр ашаглалгада тушаагдахань.

Энээнһээ гадна хүдөөгэй барилгашад республикынгаа колхоз, совхозуудта 75 шэнэ байра барижа бэлэглэһэн байна. Хурамхаанай, Мухар-Шэбэрэй, Гахуута-Нуурай барилга-хабсаралгын управленинүүд съездын урда тээхи мүрысөөндэ шалгараа.

А. БОЛОТОВ.

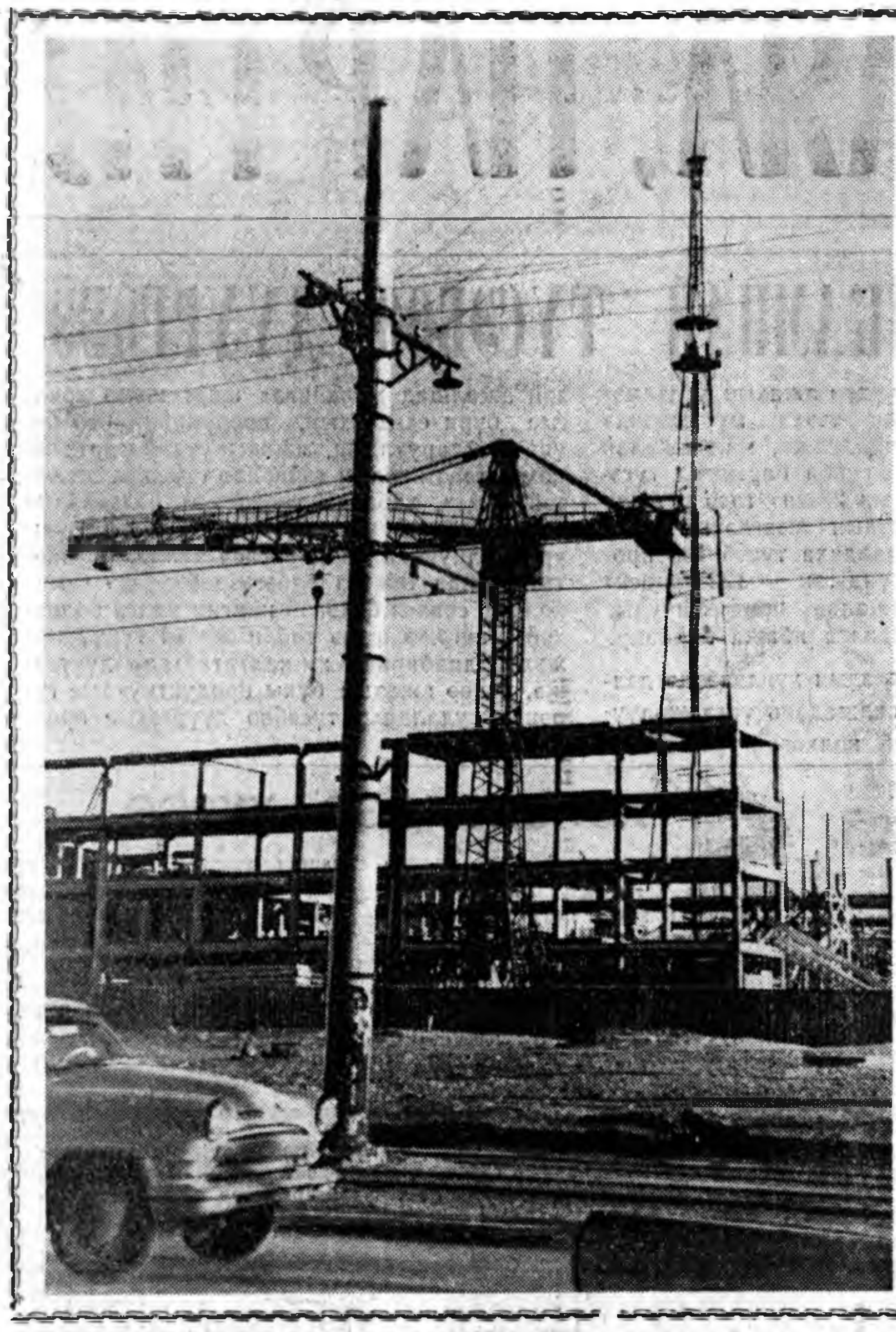

Мүнөө сагай барилганууд...

Дм. БАЛДУЕВАЙ фото.

ОЧЕРК

ХҮН ТҮРЭҺЭ...

АЖАЛТА үдэрни үни хада дүүрэнхэй. Үгы, гэртээ яарахаа ёогүйб. Юундэ? Папиросоо һорохо гэхэдэм, тэрэмни унтаршанхай: Хяараг лэ сааш. Тэрэнээ уршытарнь бажуугаад, кабинедэйнгээ сонхын хажууда нилээд удаан зогсобоб. Газаа мүргэлдөөд унама харанхы. Нютагайхиднишье унтаахайн дардам харгыгаар дууран хатаранхай. Нютагайхидни... Байгал далайн эрье шадар оршодог Ново-Ильинск түрэл Рязаньһаам ямар холо гээшэб! Тиигэбэшье энэ нютаг түрэл отогтом шэнги дүтэ. Хаанашье хуһад шууяна, шэбэнэнэ. Юундэ энэ болотороо сонхын хажууда харанхы уруу шэртэхэ ушартай гээшэбиб? Инагханаа хүлеэһэн хүбүүн бэшэ бшууб. Үгы, үгы. Үнөөхи тэрэ уршагта хохидолдо ороһон залуухан басаганай ами наһан минии гарта. Заатагүй абарха ёһотойб. Би хирург би. Таажал байнаб. Хоёр, гурбан... таба минута үнгэрхэ. Басаганай гэртэхин, түрэлхид намда абаһаар лэ хонходохо, үүдыем тоншохо. Теэд юун гэжэ харюусахабиб?

Зарим нэгэшүүл намайе бурхан мэтэ һанадаг болонхой. Юундэ? Ойлгоногүйб. Би хүнэй ами наһые абарха ёһотойб. Теэд тэрэ басаган... Тархиһаам гаранагүй. Үрдижэл ошоо һэмди. Нилээд удаан мэдээгүй хэбтээ. Хэрбээ үрдижэ ошоогүй һаам, юун болохо байгаа гээшэб? Операцишье хэһыемни, баарһан, мэдээгүй ха. Нэгэ хажуугайнгаа хабһануудые, умарюугаа, һүүжэеэ низартарнь дайруулһаниинь хайратай. Аадар бороогой һүүлээр найгаргажа байһан дун сагаан хуһандал адлирхуу уян нугархай бэетэй, энеэбхилэд гэһэн мойһон хара нюдэтэй, гүлмэрхэн жороо наһатай басагач... Хэдамда гарахаа түхеэржэшье байгаа һэн гү. Яажа мэдэхэбши. Юундэ иимэ уршагта ябадалнууд дайралдана гээшэб? Угайдхадаа толгойгоо гэмтүүлһэн байна...

Тэрэнэй хэбтэдэг палатада һаяхан ороод ерээб. Урдаһаам миһэрэн һагад хараа. Минии байхада ёолохогүй гэжэ оролдоо ха. Аягүй гээшэнь. Яһала тэсэмгэй хүн хаш. «Бү һанаашархагты, нүхэр эмшэлэгшэ, би одоо яахашьегүйб. Үхэлэй газарһаа бусааб» гэһэн түхэлтэйгөөр тэрэнэй мойһон хара нюдэд урдаһаам хараа бэлэй.

Яахаб. Энэ басагые орхижо арилхагүйб. Һүниие эндээл үнгэргэхэ ёһотойб. Саашадаа юун болохоб? Би найданаб. Энэ басаган һайжарха. Теэд?.. Урдань хэжэ ябаһан ажалаа хэжэ шадахагүй. Хахад хүн болохо гү? Бү мэдэе. Теэд энэ басаган өөрөө зэмэтэй бэшэ. Дайража унагааһан шоферынь ама халамгай юм гэлсэнэ.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо хоёр жэл үнгэрөө. Хэжэ байһан ажалаа хэжэл ябаа юм аабзаб. Операци... Скальпель... консилиум... дахин операци... баяр баясхалан... уйдхар гашуудал. Уйдхар гашуудал тохёолдодоггүй байдаг һай. Ажабайдалай урасхал уйдхар гашуудал гэгшые үрэбхин уруудуулдаг гэлсэгшэ. Теэд юундэ тэрэ басаган минии тархиһаа гаранагүйб?

Нэгэ зун түрэл нютагаа, Рязаняа, ошохоо (хоёр һарын амаралта абаһан байгааб) түхеэржэ байтараа гэнтэ үнөөхи басагантайгаа уулзабаб. Баяр баясхалан хүргэһэндэнь гүнзэгы сэдьхэлһээ баясаашье һаа, тэрээнтэй уулзахаб гэжэ найдаагүй ябааб. Доошоо дальбииһан ээм мүрыень, дохолод гэһэн ябадалыень ажаглан харахадаа досоомни нэгэл тиимэ ойлгогдошогүй бодолдо диилдэн уйтарба. Хуушан түхэлдэнь оруулжа шадаагүйдөө өөртөө гомдохошье ушартайб. Теэд яахабши. Арга шадалаараа оролдоо бэлэйб. «Хөөрэлдэхэ гү, али яахаб? Сэдьхэлэйнь шархые дайралтай гү?» гэжэ тээлмэрдэн байтарни үнөөхи басагам урдаһаам миһэрэн хараад:

— Сайн байна, Владимир Васильевич. Хайшаа интэрээ яарана гээшэбта? —гэжэ илдам дарууханаар хандаба.

— Мэндэ-э! Түрэл нютагаа, Рязаняа, ошохо гэжэ ябааб.

— Һөөргөө бусахагүйгөөр ябахатнай гү?

— Үгы даа. Амаралтынгаа дүүрэмсээр һөөргөө бусахаб. Эжымни хүлеэжэ ядана. Халуун шарайгаа харуулаад, эльгэ зүрхыень дулаасуулаад ерэхэ хэрэгтэй.

— Эжыгээ асарха юм гүт?

— Хари яахабиб? Өөрөө һайса мэдэнэгүйб. Ерэлсэхэ гү даа.

— Ерэлсэхэл байха. Би найданаб. һайн ябажа ерэхыетнай хүсэнэбди,—гэжэ дуугараад, арилхаа түхеэрхэдэнь:

— Байгты. Бэетнай һайн гү? Ямар ажал дээрэ ябанат?—гэжэ дуугарһанаа мэдэнгүй дуугаржархибаб.

Тэрэм нэгэл тиимэ бодолгодо абтанги абяагүйхэн зогсоһоной удаа:

— Бараг даа. Урдань һаалишанаар ажаллагша һэм. Теэд мүнөө?.. Мүнөө һүниин харуулшанаар ажалланаб. Бэедээ углаха хубсаһаа, хоолойгоо тэжээхэ хилээмэеэ олоод абабал, хүрөө юм аабза. «Яһала золтой хүн гээшэ. Амиды үлэһэниинь һайн лэ» гэжэ арагандам хэлсээшэдшье бии. Хүнүүд рандаа иимэ бэшэ бшуу гэжэ на... даа сэдьхэлээ тэгшэрүүлхэш. ... ажаллажа байһан коллективэйхид... майгаа орхидоггүй.

— Хадамда гараа гүт? (Юун... гэжэ һураа һэмбиб. Мүнөө б... бэеэ зэмэлэгшэб).

— Үгы-ы. Мүнөө хэн намайе... сээхэб,—гэжэ уйлан һагад хэл... байха оромоо алдан, иимэ тэнэ... һураһандаа эшэхэшье, хайрл... ушартай болон хахасаа бэлэйб.

* * *

Мойһон хара нюдэтэй, энее... гэһэн аялдар зулгы харасатай ю... ряад басаган. Тиихэдэ би хэнбиб... гей Есенинэй магтан дуулаһан... Рязаниин хүбүүн гүб? Тиимэшье... Теэд тэрэ басаганһаа юугээрээ би... гээшэбиб? Үгы, юугээрээшье ү... шэб. Саһан сагаан самсатай, ... хара галстугтай хирург, интел... гүб? Тиимэшье гэлэй.

Хэрбээ машинада дайруулаагүй... шан түхэлөө алдаагүй һаа, тэрэ... ган нам шэнги дээдэ һургуули дү... ёһотой мэргэжэлтэн болохо һэн... найданаб.

Мэдэнэгүйб. Юундэшьеб даа ... дай уужам дэлгэр дайда намда ... төөр һанагдана. Институтдаа дү... ниишэ, холын Сибирь, ерэхээ тү... байхадам, нютагайхидни бултад... рагүйдөө бэлэй. Үгы. Сибириин ... нээтэ хуһадай шэбэнээн минии ... сэдьхэлые эээлнэ бэшэ, харин э...

ТҮҮХЫН ҮШӨӨ НЭГЭ ШАТА

Мүнөөдэр эхилхэ съезд манай партиин ашата түүхэдэ түрүүшын бэшэ — XXIII баталагдахаяа байһан табан жэлэй түсэб баһал түрүүшын бэшэ—табан жэлнүүдээр алхалһаар манай арад гүрэн түрын мүнөөдэр хүрэжэ ерэһэниинь элитэ. Гэбэшье энээнһээ урагша болоһон Коммунис партиин нэгэшье съезд, урагшаа дабшалтын нэгэшье түсэб бэе бэеэ дабтаагүй, өөһэд бүхэнэй онсо шэнжэтэй шатанууд болоһон байдаг.

Анхан колхоз, совхозуудай тогтожо байһан гушаад оной ошотомо табан жэлнүүд, дайнай һүүлээр ажахыгаа һэргээн бодхооһон хүндэшье һаа, хүндэтэй табан жэлнүүд! Үнгэрэгшэ жэлдэ манай арад үзэмжэ ехэтэй долоон жэлнүүдые эрдэмэй оньһон, ажалай габьяагаар согсолон дүүргэбэ. Хэһэн ажалаараа, түйлаһан амжалтаараа һаналаа дүүрээд һууха саггүйбди, манда яараха хэрэгтэй. Мүнөөдэр шэнэ табан жэлэй түрүүшын хабарай ялагар наран Совет дайдада манданхай.

Хаа хаанаһаа түрэл партиингаа ээлжээтэ съездые угтуулан абаһан социалис уялгые үлүүлэн дүүргэһэн баяртай мэдээсэлнүүд орожол байна. Ажалай абьяас, арадай үүсхэлээр соробхилһон нютагууднай эрхим гэгшын хүбүүд, басагадаа Москва түлөөлэгшөөр ябуулбад. Эдэ түлөөлэгшэнэрнай Борьёогой хонишоной, Байгалай загаһашанай, Хандагайтын модошоной, Хэжэнгын һаалишанай, Бэшүүрэй тарияашанай, ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэнэй найдабари. һанал, эрмэлзэл гээшые үндэр трибуна дээрэһээ элидхэхэ зэргэтэй. Директивэнүүдэй проектые зүбшэн хэлсэлгын үедэ манай ажалшад арадай ажахые 1966—1970 онуудта хүгжөөхэ гол асуудалнуудаар элдэб һонирхолтой, гүнзэгы удхатай ажаглалта дурадхалнуудые оруулһан байна бшуу.

Республикынгаа хүдөө ажахые саашадань хайшан гэжэ олзо ехэтэйгээр хүгжөөхэб гэһэн тон шухала асуудалаар илангаяа олон һанамжанууд ороно. Энэньшье ойлгосотой. Директивэнүүдэй проект соо энэ асуудалда тон ехэ анхарал табигдана: «Эдеэ хоолой продуктнуудай талаар — хүн зоной улам ехэ болоно байгаа хэрэглэмжые, хүдөө ажахын түүхэй зүйлнүүдэй талаар — промышленностиин хэрэглэмжые эрхим һайнаар хангахын тула, газар тарьяалангай ба мал ажалай продуктнуудые бүри ехээр үйлэдбэрилхэ гээшэ хүдөө ажахыда бэелүүлэгдэхэ гол шухала зорилго болоно. КПСС-эй ЦК-гай мартын (1965 он) Пленумэй тодорхойлон хараалһан экономическа хэмжээ ябуулгануудые сэхэ шууд бэелүүлгэ — энэ зорилго шиидхэхэ үндэһэ һуури болохо ёһотой».

Элбэг тэжээл—эхиин эхи. «Хашанха хабар»—гэжэ хэзээ, хаанаһаа гараһан үгэ бэ? Үбданай сагай үлэгдэл байһаниинь мэдээжэ, олон үгөөр тайлбарилаадшье ялалай. Юрэ хэлсэхэдэ, хабар гээшэмнай үбэлэй удаан нойрһоо байгаалиин һэрижэ байһан үзэсхэлэнтэ һайхан саг шуу даа. Теэд элинсэг хулинсаг эхэ эсэгэнэрнай иимэ һайхан сагые юундэ магтажа дууладаггүй, харин халтад лэ гэһээр «хубхай», «хооһон», «хашанха», «зуд туранха» гэхэ мэтээр элирхэйлдэг байгааб? Тэдэниие уран һайханай мэдэрэл дүү... байһан дээрэһээ хабарай сагта зүб мүрэй ... ческэ сэгнэлтэ үгэжэ шадаагүй гэжэ нажа... хоб. Шалтагаан эндэ ганса. Хэр үгһаа ... мал ажалтай буряадууд бүхэли жэлдээ ... үбһэ тэжээл бэлдэжэ шададаггүй гү, али ... дэггүй дээрэһээ хабарай сагта бэрхэтэй ... да ородог байһан (зуд, туранха, хамшаг)... хааха хүрэтэрөө. Тиимэһээ урдань хабар ... буряадта аймшагтай хашанха, һүрээтэй с... лодог бэлэй.

Мүнөө... Совет засаг тогтоһоор дүшэ ... хамтын ажал болоһоор гуша һайса гаран ... гэрөө, «тракторай дуун, тарияанай долгин ... ерээ». Теэд үбһэ тэжээлэй асуудал гүйсэд ... хэгдээ гэжэ болохо аал? Хэлэхын аргагүй... публикымнай хэдэн олон колхоз, совхозуу... һээ жэлдэ үбһэ тэжээлээр дуталдаад чиш... шээ гүйлгэлдэжэ, олзо доходоо һалгаана ... суур?! Соёл болбосорол, эрдэм ухаан боло... никын хэмжүүргүйгөөр ургэдэһэн, хүгжэһэ... най үедэ энэ бодото шалтагаан бэшэ. Бай... гартаа абаха манай холын бэшэ, мүнөөдэр... рилго. Энээн тухай Директивэнүүдэй прое... сэхэ хэлэгдэнэ, энээн тухай манай хүдөө... хын түрүүшүүл, мэргэжэлтэд нилээд олон ... халнуудые оруулна. Эдэ юун тухай хэлэнэ... зоной, хүдөө ажахын болон промышлен... бүхы хэрэглэмжые дүүрэн хангахаар арга ... жонууд манда бии. Гансал тэдэниие зүб ... гүйсэд хэрэглэжэ шаданагүйбди. Жэшээнь,...

ХОНИШОДОЙ — БРИГАДИР

Коммунист Даши-Дугар Будацыренович сэрэгэй албанһаа бусажа ерэһэн сагһаа хойшо түрэл болохо «Улаан-Оронго» колхоздоо хүдэлжэ байхадаа, Коммунис партиин гэшүүн байһан нэрээ дээрэ үргэжэ ябадаг хүн. Бэедээ, хэжэ байһан хэрэгтээ эрилтэ ехэтэйгээр, тон харюусалгатайгаар хандадаг, колхозой ажабайдалда, ажал хүдэлмэридэ ушардаг дутуу дундатай эбсэшэгүй, тэрэниие эрид шууд элирхэйлэн, гэмтэ нюурнуудые сэхэ заан шүүмжэлдэг шударгы сэдьхэлтэй, эдэбхи үүсхэлтэй нүхэр гэжэ нютагаархиниинь захаһаал абан хөөрэлдэдэг юм. Үнэхөөрөөшье, ажахын жэлэй тоосоото-һунгалтын хамтын суглаанай нэгэтэ боложо байхада нүхэр Бимбаев колхозойнгоо мал ажалай мэргэжэлтэдэй хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые гайтайханаар, тоб байса шүүмжэлһыень мүнөө болотороо мартагшагүйб.

Түрэл Коммунис партиингаа ээлжээтэ хорин гурбадугаар съездын үглөө мүнөө нээгдэхэ гэжэ байхада Даши-Дугартанайда зорюута ябаа һэм. Тиихэдээ тэрэнһээ ехэ һонин юумэ дуулабаб. Тэрэ хэлэһыень заатагүй эндэ хөөрэхэ хүсэлэнтэйб. КПСС-эй XXIII съездые зарлагдаһан энэ 1966-дахи он хадаа Даши-Дугар Будацыреновичэй Цыбик-Дари нүхэртэеэ анха түрүүн хонишод боложо ажаллаһан сагһаань хойшо арбан жэлэйнь ойтой тудалдаба бшуу. Партиин түүхэтэ съездын болохоёо байхада арбан жэлэй туршада зааханшье таһалгаряагүйгөөр хонишон ябаһан хүдэлмэриинь согсолоод үзэе. Энэ үедэ юрын малшанаар хүдэлнэ бэшэ, үшөө ахалагша хонишон. бригадир тушаалтай ябана ха юм.

Даши-Дугартан Янгаажанда ходо зуһадаг. үбэлжэдэг юм. Нэгэл газарта һууриханхай хадаа һоорошье түбхинэнхэй, хамаг юумэнь саб гэмэ. Мүнөө мартын барагдахаяа байбашье һаань, Янгаажанай хүнхэрэй саһан дарагар зандаа. Гансал добуун гү, али наруули газарта шолбы гаранхай. Хабарай дарагай игаабарида нюргаяа тэниилдэнхэй хонид тэрээн дээгүүр таранхай, хагданда бэлшэнэ.

Хонидой хурьгалжа хэды ходоронтобошье һаа, хонишодой гэртээ һуужа байха заб сүлөө болохо юумэ аал даа. Коммунистын даадаг хонишодой бригада хүрэжэ ерэһэмнай, Даши-Дугар Будацыренович Доржи Омоктуевтаяа гурбан мори шаргаар хүнды өөдөө зелёнко асархаяа ябашанхай байба. «Һаяшаг лэ ябаад һэн, ерэхэ үдыхэн бээзэ. Яаралтай һаа, хониноһоонь ошогты, өөртэйнь лэ хөөрэлдэгты» гэжэ Бимбаевай нүхэр Цыбик-Дари манда дурадхаба.

Аяар тэрэ хүндын эхиндэ сомоогдоһон хэдэн голдогор зелёнко һуринүүдэй нэгыень задаланхай, шаргадаа ашажа байбад. Яаралтайгаар хүдэлжэ байһан эдэ нүхэдтэй яһалашье хөөрэлдөө һэмди.

— Хонишод болоһоор арбан жэл болошобобди. Саг гээшэ түргөөр лэ ошоно даа, һанахадамни һаял шэнги. Теэд энэ арбан жэл соо элдэбын жэл болоо юумэ бээзэ. Үбһэ һолоомоор, талха тарягаар баяншье, заримдаа тулюурханшье байдалтайгаар ондо ороходо саг болоо. Тиигэбэ яабашье арбан жэл соо абаһан хурьгадаа хамталжа, хубаагаад үзэхэдэмни, жэл бүри дунда зэргээр эхэ хонин бүриһөө хурьга абажа байһан хэбэртэй болог-шобди,—гэжэ Даши-Дугар Будацыренович холохон бодолтойгоор зугаална.

Энэ арбан жэл соо нүхэр Бимбаевай даадаг бригада 6000 шахуу хурьга түлжүүлжэ, артелиингээ хонин һүрэгтэ ниилүүлээ. 250 гаран центнер ноолһо машинада ашажа, гүрэндөө тушаахаар ябуулаа ха юм. Жэл бүхэн адли бэшэ байдаг. Һайн жэлдэ үрэ дүн гайхалтай һайн байдаг. 1958 ондо гэр бүлэ Бимбаевтан харууһалжа байһан һүрэг эхэ хонидойнгоо 100 толгой бүриһөөнь 157 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлбэ гэһэн һураг суугай республика доторнай тараһаниие уншагшадай олонхинь мартаагүй ёһотой. 1960 ондо 125, 1961 ондо 115... Иимэ үрэ дүн өөрөө ерэдэг бэшэ ха юм даа. Оролдолгын, харууһанайл хүсэн.

— Мүнөөл уялгаяа дүүргэнэгүй аагүбди гэжэ айнги байнабди. 105 хурьга абахабди гэжэрхиһэн бэлэйбди. Хүгшэрһэн хонидоо тушаагаад, орондонь хуса һула дабижа ороондо оруулһан зуун табяад түлгэнүүдые нёдондо намар абаһан зомди. Тэдэнэймнай зариманиинь һубай байшоо. Мүнөөдөө 534 эхэ хонидһоо 464 хурьгад абтаад байна. Зуунда 85—86 болоно хэбэртэй. Яаба хээбэшье зууһаа зуу заатагүй хүргэхэл байхабди, — гэхэшэлэн ажал хүдэлмэри тушаагаа нүхэр Бимбаев зелёнко асалжа, шарга дээрээ хаяжа байха һамбаандаа захаһаань лэ үгүүлнэ.

Ганса нэгэл юумэндэ гэмшэнэ. Ушарынь гэхэдэ, урда жэлнүүдтэ бригададаа даажа абаһан сабшалантай, тэрэнээ өөһэдөө шанаржуулдаг, ногооень сабшажа абадаг һэн. Теэд нёдондоной тиимэ юумэн болюулагданхай. Ажахын тоосооной һөөргөө һэргээгдэхэеэ байһандань ехэл баяртай.

Ехэл шударгы, оролдосотой хүн даа. Һаһатайхан болоошье һаа, урдань балшар наһандаа шудалһан эрдэмээ хоёр жэлэй туршада дууһан дабтажа, нёдондо дунда һургуулиин шалгалта барижа, удаань хүдөө ажахын институдай зоотехническэ факультедтэ заочноор һурахаар абтанхай. Өөрөө гансаарла һурадаг бэшэ, Цыбик-Дари баһал хүдөө ажахын техникумэй заочно һуралсагша. Омоктуевай нүхэр хонишон Галина Ульзытуева библиотечнэ техникумдэ ажалһаа таһаралгүй һуража ябадаг.

— Мүнөөдөө ном бариха саг олдоногүйл шахуу. Дулаан болохо тээшэ аргатай болохол байха. Май һарада сесси болохо хэбэртэй. Тэрэ болотор шадал зэргээрээ оролдохол хэрэгтэй даа,— гэжэ хонишодой бригадир һанаһан байһанаа дурдана.

Коммунис ажалай коллектив гэһэн нэрэ солотой болохоор тэмсэжэ байһан коммунист бригадиртай хонишод түрэл партиингаа XXIII съездын нээгдэхэ үдэрые түл абалгаараа колхоз соогоо нэгэдэхи һуури эзэлэн, иимэ жэшээтэй ажал хэрэгээрээ, ажабайдалаараа угтаба гээшэл даа.

Г. ЦЫРЕТОРОВ.

Улаан-Үдын аймаг.

КОММУНИСТНУУД ТҮРҮҮШҮҮЛ

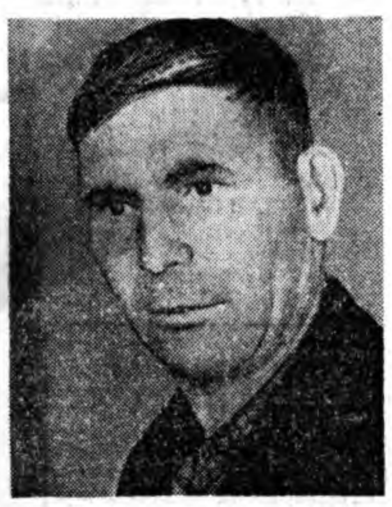

Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагай «Дружба» колхозой тракторист П. И. КАЛИНИН.

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод Ц-Ж. Ч. БАИИОВ.

Бэшүүрэй аймагай XXI съездын нэрэмжэтэ колхозой свекло ургуулагшадай звеное даагша Е. М. ПАВЛОВ.

Хориин аймагай Хэжэнгын совхозой Иннокентьевка тосхоной һаалиин фермые даагша А. А. РОДИОНОВ.

XXIII СЪЕЗДЫН НЭРЭМЖЭТЭ...

Борис Андреевич Чикишевтой, тэрэнэй даадаг бригадын гэшүүдтэй уулзажа, хөөрэлдэхынгөө урда энэ бригада тухай яһала дууlaһан, ажал хэрэг тушаань ондоо хүнүүдэй хэлэхые шагнаһан байгааб.

— Ёһотой хүдэлмэришэ хүбүүд..

— Хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ ёһоороо хүртэһэн байха.

— Тэдэнэр цехээ, ооһэдыгөөшье аягүй байдалда оруулхагүй.

— Абаһан уялгаяа һайнаар дүүргэнэ, голодоһо гарганагүй.

Профсоюзай цеховой комитедэй түрүүлэгшэ И. Ф. Толмачев, партийна организациин секретарь Н. И. Еркович, цехэй ахалагша мастер Ф. И. Ирытков болон бусад нүхэд бултадаа энэ бригадые магтаһан, цехэй эгээл журамтай, түрүү хүдэлмэришэд гэжэ нэрлэһэн юм. «Болохотойл хүбүүд юм...» гэжэ тэдэнэй нэгэн сэгнэбэ.

Локомотив-вагон заһабарилгын заводой электромашинна цех заводой гол үйлэдбэринүүдэй нэгэниинь юм. Тепловоз, электровоз заһаха даабариин абтахада, ондоо олон цехүүдэй тоодо электромашинна цех эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэдэнэр хүсэтэ локомотивуудай бүхы электрическэ түхеэрэлгэ, двигатель, ондоо частьнуудыеньшье заһадаг. Ажалынь орёо оньһон. мэргэжэл шадабари ехэ хэрэгтэй.

Электромашинна цехэй 11 бригада, 8 участок түс бүридөө социалис уялга абаад, партиин XXIII съездын нэрэмжэтэ бригада, участогай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ гэһэн зорилго урдаа табиһан байгаа. Съездын нээгдэхэ үдэрэй дүтэлхэ бүри бригада, участогуудай хоорондохи мүрысөөнэй эршэ шангадаа. Нүхэд Чикишевой, Сухецкиин даадаг электрослесарьнуудай, катушкануудые бүреэһэлдэг нүхэр Нечаевагай хүтэлбэрилдэг бригаданууд мүрысөөндэ шалгаржа, цех соохи гурбан түрүү һуурида гараа. Тэдэнэй дунда эгээл эрхимлэһэн, эгээл һайн үрэ дүн түйлаһан хүдэлмэришэд гэхэдэ нүхэр Б. А. Чикишевой бригадынхид.

Борис Андреевичэй хүтэлбэри доро электрослесариин мэргэжэлтэй найман хүдэлмэришэд ажаллана. Тэдэнэр үнинһөө хойшо голодоһо гаргадаггүй, бүхы продукцияа һайн шанартайгаар бүтээдэг. Бултадаа коммунис ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн. Найман хүнэй дундаһаа али нэгыень илгажа нэрлэхээр бэшэ. Бултадаа бэрхэ электрослесарьнууд, өөһэдынгөө мэргэжэл һайнаар шудаланхай. Тиимэһээ голодоһогүйгөөр ажалладаг. Энэнь заводой, цехэй үйлэдбэридэ айхабтар удха шанартай. Нюултагүй, голодоһо гаргаха ушар заводто яһала олоор үзэгдэнэ.

Бригадын залуу гэшүүд: Петр Зотов технологическа институдта заочноор, Николай Астраханцев, Михаил Иванов—түмэр замай техникумдэ һуралсана. Николай Малютин, Александр Трофимов гэгшэд хүдэлмэришэн-залуушуулай үдэшын һургуулиин һурагшад. Тэдэнһээ нэгэ бага аха нүхэр Дмитрий Николаевич Фефелов групппрофорг, профсоюзай завкомой гэшүүн. Бултадаа техническэ минимумэй һуралсалда хабаадалсадаг, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлжэ байдаг.

Локомотивуудай шухала частьнуудай нэгые заһабарилдаг Б. А. Чикишевой бригадынхид үдэрэй, арбан хоногой даабаряа ооһэдөө түсэблэдэг. Тэдэндэ ганса һарын түсэб үгтэдэг. Ярап, тэбдэнгүйгөөр, хамталаа ажалаа дүүргэдэг. «Энэ минии, энэ шинии хэхэ ажал, өөрөө хэ» гэжэ хэншье хэлэдэггүй, нэгэшье арсалдаа гаргадаггүй байха. Бригадын олонхи гэшүүд түсхай комиссиин урда шалгалта барижа, эрхим шанартай продукци бүтээгшэ гэһэн өөрын тамгатай болоһон юм.

Даабаряа һара бүхэндэ үлүүлэн, һайн шанартайгаар бүтээдэг энэ бригада ехэ эбтэй эетэй. Хүн бүхэнэй өөрын мэдэрэлтэй болохо, һэшхэлээрээ хүдэлхэ бүри голодоһо гаргаха ушар усадхагдаха, түсэб даабари амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ ха юм. Энээнэй ашаар түс бригадынхид январиин даабари 137 процент, февралиин—167 процент дүүргэһэн байна. Шанарынь эрхим һайн. Съездын нээгдэхэ үдэр кварталай түсэб дүүргэһэн тухайгаа элидхэхэ хүсэлэнтэй. Мүнөө энэ бишыхан коллективтэ партиин XXIII съездын нэрэмжэтэ бригадын үндэр нэрэ зэргэ олгогдоо. Энээниие гэршэлһэн үнэмшэлгэ, вымпел цехэй баяр ёһололой хамтын суглаан дээрэ барюулагдаа.

С. БАРДАМОВА.

ТАРИЛГАДАА БЭЛЭМДИ

Манай колхоздо энэ ж... тракторна бригаданууд ш... нээр эмхидхэгдэжэ, ар... линн правлениин мэдэл... оробо. Тиигэжэ комплекс... бригадын бригадирну... өөһэдөө мэдээд, дуратай т... шээ трактор, машинануу... намнахаяа болёо.

Ажахын тоосоондо орож... тусхай тракторна бригад... болоод байхадаа, бүхы ю... мээ һайнаар саг соонь ... жэ, баян ургаса абахын т... лөө оролдохо болобоб... Юуб гэхэдэ механизато... нуудай ажалай түлөөһ... абтаһан ургасын зэргээр ... тэхэ бшуу.

Мүнөө трактор, машин... нууднай хүсэд бэлэн болоо... полевой станда асарагдаж... хэзээшье тарилга эхилхэ... зэһэгдэнхэй. Энэмнай па... тиин XXIII съездэ ман... бэлэг болоно.

П. ДЕМИН.

Түнхэнэй «Сибиряк» колхозой тракторна бригады... бригадир.

Съездһээ съезд хүрэтэ...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Захааминай аймагай Цахир тосхоной Культурын шэнэ байшан.

М. ЦЫДЕНОВЭЙ фото.

…НЯЛГАМНИ

Шуhаа ехээр гэнэн хүнэй ами наhа абархын түлөө hүни соо тэмсээ бэлэйб. Нара гарахын урдуур тэрээнэй намда дээ орожо, «би нихэдээ хаанабиб, больница гүб?» гэжэ дуугаран бэлэй. Ушарынь гэхэдэ, hогтуугаар бэеэ алаха гээ аашалаад, уушхаа ходоро буудажархиhан байгаа. Һүүлээрнь тэрэ бэе дээ ехэтэ гомдоhон, үетэ нүхэднөөнь эшэhэн, архишье уухаа болиhон гэлсэхэ. Иигэжэ лэ энэ больницын коллективтэй танилсажа эхилээ бэлэйб. «Эжы, бү hанаашарха. Һара бүри эльгээдэг мүнгэмни хүрэнэ гү даа? Һаядаа амаралта абаад ошохо байхаб. Шамайгаа асархаб гэжэ hананаб. Ерэхэ гүш даа, аа? Ерэхэл байхаш.

Бурчадууд гэшэмнай тэнсэлгүй ехэ хүндэшэ зон. Ганса хонином миханhаа толгүй олон бляда бэлдэжэрхинхэнь гайхажа баранагүйб. Манай Рязаньда үбэлэ нимэ хүйтэн болодоггүй бшу. Би валенка үмдэнэгүйб. Бүгын арhаар оёhон гутал хэлэшэгүй дулаан. Оройдоо хүлhөө мулталанагүйб. Буряад эхэнэрнүүд хубсаhа хунар ехэ нарииноор оёжорхидог байна. Тэрэ гутал намда буряад эхэнэр бэлэглээ бэлэй.

Уйдажа ябаха сүлөө саг намда байнагүй»... гэжэ эжыдээ бэшэhэн заяандаашье мартахагүйб.

Хэжэ ябаhан ажалаараа hанаагаа амаруулаад ябахын баhа аргагүй. Мүнөө үеын медицинэ гайхалтай түргэнөөр хүгжэнэ. Ном hудар уншаха, шэнэ аргануудые хэрэглэхэ, ниитын хүдэлмэридэ хабаадалсаха.

Анатолий Старостин. Энэ хүнтэй хамта багаhаа нүхэсэдэгби. Сугтаа мединститут дүүргэбэбди. Нэгэтэ тэрээндэ иигэжэ бэшээ бэлэйб: «...Нүхэр! Хэлэшэгүй хубилалта болоо гээшэ. Кандидатска стажни дүүргэд, КПСС-эй гэшүүн болооб. Коммунист. Үнэншэнэ гүш?» «Партида орохоорошни үнэн зүрхэнhөө амаршалнаб. Одоошье хүн болоо гээшэш. Харин хамараа ехээр үргэнгүй, үетэн нүхэдөө мартангүй ябаарай. Зай гү?..» гэжэ тэрэм бэшээ hэн.

Коммунист... Тиигээд аймсоведэй депутат. Хүнүүд намда найдана. Тиимэhээ намайе hүнгаа. Операци хээд, консилиум үнгэргөөд, практикада ерэhэн студентнүүдые хайшан гэжэ скальпель барижа дадахыень hургаха гэжэ гү? Тиигэхэшье гэлэй. Теэд хаанашье хүнүүдтэй ёhотойб. Хүнүүдтэй хөөрэлдэхэ, элдэбын түхэлэй заабаринуудые харахаа үзэхэ, заримдань туhалха шухала.

Нэгэтэ, хэзээшье тэрэнээ мартахагүйб, В. гэhэн хүйхэр (нэрэеынь дурдаадшье ялайб) hогтуугаар hамгаа наншаад, хүүгэдээ газааhаа үлдэхэ hэн гадна, гэр соохи юу хээтээ бутаргаар шэдэhэн байгаа. Хойто үглөөниинь hамганиинь намда гуйжэ ерээд:

— Владимир Васильевич. Та депутат гээшэт. Би саашадаа үбгэнтэйгөө hууха аргамгүй. Тиигээ, иигээ, — гэжэ уйлан байгаад зааба.

Эб эдэ тэhэрhэн үбгэн hамган хоёртой нилээд удаан «носолдобоб». Үбгэнь hайса зэмэлээд, үетэн нүхэдэйнь урда энээхые оролдобоб. Гурбан удаарэй үнгэрhэн хойно тэдэнтэйгээ дахин уулзабаб. Эблэрэнхэй. Энээндэ миниишье аша габьяа гэжэ юун байхаб даа. Теэд иимэрхүү ушар тохёолдожол байдаг ааб даа.

Хэжэ ябаhан ажал тухайгаа дууhан хэлээдшье яахамниб. Теэд үнөөхи мойhон хара нюдэтэй, энеэбхилэд гэhэн аялдар зулгы харасатай басаган тархилhаам гаранагүй. Хаанаб? Харуулшанаараа ажалhаар гү? Дайржа унагааhан шоферынь юу хэдэг юм?

* * *

Тиигээд лэ амаралтам дүүрэшөө бэлэй. Аймагай центрhээ Ново-Ильинск ошохо гэжэ машина hахин, hалаа харгы дээрэ hуубаб. Боро харaан болошонхой. Тиигэжэ hуутарни нэгэ машина харагдаба. Шоферынь хэрэгэлгүөр занятайшье hаа, нэгэл тиимэ хөөрэлдэхэ дуратай. Ама халамгайхан хэбэртэй.

— Үнинэй шофероор хүдэлнэ гүт?— гэжэ hонирхобоб.

— Үнинэй даа. Долоодохи жэлээ,— гэбэ тэрэм.

— Ама халамгайгаар машина жолоодохоо аюултай бэшэ гү, аа?

— Бараг юн аабза. Нэгэтэ нүгэлөө нюдэндөө харaa hэм, залуухан басага дайржа унагаажархёо hэм. Ехээр гэмтээ бэлэй. Ами наhыень нэгэ хирург абараа hэн ха.

— Хэhээдэгүй юм гүш? Ямар тиимэ эрхэтэй хадаа дахин машинада hууха хүмши?

— Нэгэ жэлэй туршада талаар ажалhам хүрөө даа... Нүхэд гэшэмнай жэгтэйхэн лэ зон ха юм. Абараа юм аабза... — гэжэ тэрэм hэнгэрүүлhөөнөөр дуугарба.

Саашадаа тэрэ хүйхэртэй хөөрэлдэхэгүйб. Машинаhаань мэтэр буугаад, ябагаар галгибаб. Үнөөхил тэрэ басагам тархинhаам гаранагүй. Тиихэдэ энэ архинша хүйхэр... Үгы, би тэрэ басагантай заататагүй уулзахаб, үнэн зүрхэнhөө хөөрэлдэхэб. Зол жаргалые тэрэ хүсэд эдлэхэ ёhотой.

Н. ГЕРГЕНОВ,
М. ОСОДОЕВ.

Загарай—Улаан-Удэ.

Съездһээ съезд хүрэтэр

КАБАНСК. **Аймагай промышленностьда үшөө нэгэ шэнэ предприяти — тоhоной завод нэмэбэ. Тус заводой барилгые эрхилhэн барилга-хабсаралгын 9-дэхи управлениин хүдэлмэришэд КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, абаhан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаа.**

Аймагай колхоз, совхозуудай тушааhан hүн энэ заводто тоhо, зөөхэй, творог, сыр, бусад сагаан эдеэн болгогдохо юм. Зураг дээрэ (дээрэhээ доошоо): «Сибтехмонтаж» трестын хүдэлмэришэд (зүүн гарhаа) Н. Никонов Э. Дистергоф хоёр түхеэрэлгэ шалгажа байна; заводой гол корпус.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

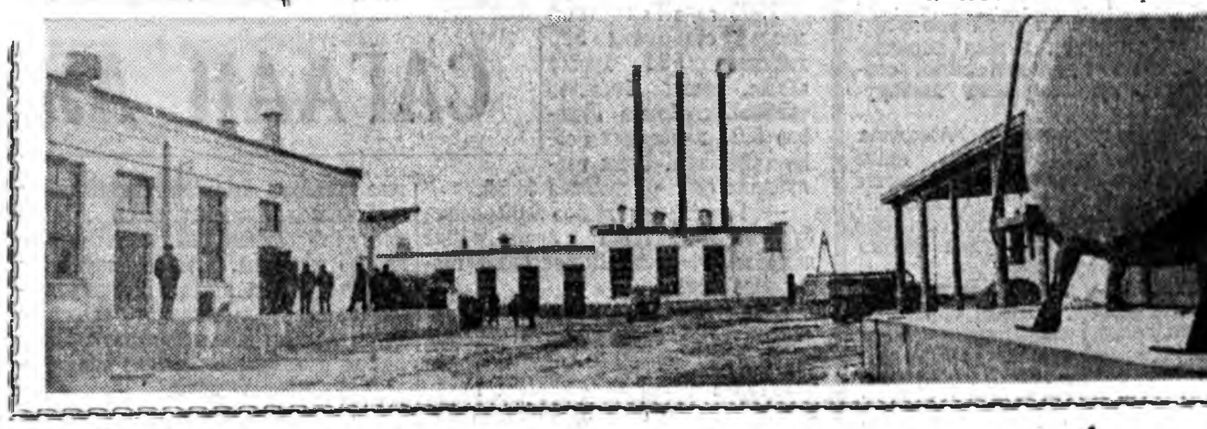

…ын заабариин ёhoор газар тариалангаа эр… зүб севооборот нэбтэрүүлхэ, бии байhан …ээ үндэр бүтээсэтэйгөөр хэрэглэхэ, сор…үрэhөөр бүхы тариягаа хэдэг болохо, пгэ…эй ургамалнуудые тариха, паар ехээр ха… газар уhалха, утэгжүүлхэ гэхэ мэтэ.

…бүхэнэй, бригада бүхэнэй, колхоз, совхоз …жэлдээ ямараар хүдэлhэниинь хабарай …харгадана. Энэ талаараа хабар — бодото … Тэжээл элбэг — адагууса мал тобир …түнэй досоо тэнигэр! Мүнөө табан жэлэй …ын хабар. Энэ хабарнай манай республи…ы нютагуудта түрүүшын «хашанха» бэ…hан хабарай, хабарнуудай эхин болохо … болохо үндэhэниинь дүүрэн бии. «Ха… гэжэ хажар үгые үндэhэн хэлэнэйнгээ … үгы хэхын түлөө тэмсэе!

…эhэн табан жэлнүүд, илангаяа hүүлшын …жэл алишье талаарнь абажа үзөө хада …ые түгэд зэбсэгээр хангаа, шэнэ табан жэ… бата hуури боложо үгөө. 1959 ондо хэб… долоон жэлэй түсэбые уншаhанаа, зүб…сэhэнээ hананабди. Тоонууд, хэмжүүргүй …нууд, баримтанууд. «Хэзээшье, хайшан… эдэ бүгэдэнь дүүрэхэ юм ааб даа» — …гамаар бэлэй. Теэд дүүрээд лэ байна хэ …алтатайгаар дүүрээд! Энэ хадаа хүн бү… бүхы ажахын бүлэг, hалбаринуудай, эм…ааниудай, бүхы область, республикануу… өөhэдынгөө урдахи ажалда харюусал… хандаhанай, эршэмтэйгээр, эмхитэй…үдэлhэнэй аша үрэ, энэ хадаа түрэл Ком… партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэриин аша …

…болоходо бидэ амжалтатайгаар дүүрэhэн …жэлэй аша үрэ тухай ганса шэхээрээ …бэшэбди, харин нюдөөрөө харанабди, га…баринабди, бэеэрээ эдлэнэбди, сэдьхэлээ …! Замбуулин шэнжэлхэ талаар, ядерна …, математикаар, электроникоор, радио…, самолёт хэлгээр, ракетнэ техникээр, юрэ хэлсэхэдэ, нилээд олон шухала hалбаринуудаар манай гүрэн дэлхэй дээрэ түрүүшын hуури эзэлжэ шадаа. Теэд бидэ мүнөө нэгэ хэды боро юрыншье hаа, ажабайдалда айхабтар ехэ нүлөө үзүүлhэн жэшээнүүдые харая.

Манай промышленностиин үйлэдбэри долоон жэл соо 80 процентээр дээшэлхэ хараатай байhан аад, үнэн дээрээ 84 процентээр дээшэлээ. Манай промышленностиин юу хэхэ, юу гаргаха түсэбтэй байhыень hанана бэзэбди, ганса нэрэнүүдыеньшье тоолоо hаа, энээхэн статья соо багтахагүй байhаниинь элитэ. Ганса хүдөө ажахыда хэрэглэгдэдэг машина зэмсэгүүдыешье абажа хараа хада hүреэтэй олон. Тоонуудые дурдаад ялалай, хэды шэнээн трактор, машина, комбайн болоод, бэшэ бэшэ машина зэмсэгүүдэй олошорhые өөhэдөө мэдэнэт, тэдэниие өөhэдөө ашагланат, ашыень харанат. Шэнэ табан жэл соо хүдөө ажахыда үшөө 1780 мянган трактор, 1100 мянган ашаанай машина, 550 мянган комбайн үгтэхөөр хараалагдана.

Электрын элшэ хүсэнэй ажахы, ажабайдалда хэды шэнээн удха шанартайнь элитэ болонхой. Үнгэрэгшэ долоон жэл соо электрын хүсэ гаргалга 2,2 дахин нэмээ гэхэ гү, али 1965 ондо 507 миллиард киловатт-час хүрэhэн, шэнэ табан жэл соо 850 миллиард болохоор хараалагдана. Эдэ миин тоонууд бэшэ, баhал манай үдэр бүхэнэй хэрэг. Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ хэды шэнээн олон колхоз, совхозууд, гүүртэ, фермэнүүд электрын галтай болооб! Тиихэдэ тэдэ ганса үйлсэ, гэрээ гэрэлтүүлээ бэшэ, электрын хүсөөр гэртэхи, газаахи ажалаа хэжэ hураа, саашадаа үшөөл үргэнөөр хэхэ ёhотой.

Долоон жэл соо 556 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баригдаа гэлсэнэбди. Энэ баhал нюдэ балаалhан тоо бэшэ, хүн бүхэнэй зүрхэндэ дүтэ хэрэг. Эдэ гэр байрануудые гансал Москва, Ленинград, Киев, Тбилиси, Фрунзе гэхэ мэтэ хотонуудаар барая бэшэ, харин нилээдгүй ехэ хубинь манай Сибирьтэ, Буряад орондо баригдаhан байха юм. Эдэ жэлнүүдтэ абаад үзыт, манай ниислэл хото Улаан-Үдэ хэды шэнээн hэргээб, үргэдөөб, гоё hайхан болооб! Хэды олон ажалша зон шэнэ гэрэй сайлалга хээб — тон хахадынь! Хүдөө нютагуудаар хэды олон гэр байранууд бодооб, хэды олон клуб, библиотекэ, больница, hургуули нээгдээб!

Үгышье hаа, Директивэнүүдэй проект соо хэлэгдэhэн эдэ мүрнүүдые уншаад бодожо үзыт: «Национальна доходой ургаhанhаа уламжалан, ажалшадай бодото олзо дээшэлээ. Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай салин хүлhэнэй эгээ доодо захын хэмжээн, тэрэшэлэн бага болон дундуур хүлhэ абадаг хүдэлмэрилэгшэдэй хүлhэнэй тариф болон тогтоомол салин нэмээгдээ. Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай нилээд ехэ хубиинь салин хүлhэнhөө налог абалга болюулагдаhан гү, али доошолуулагдаhан байна. Колхознигуудта пенси тогтоогдоо. Хэдэ хэдэн зэргын пенсионернүүдэй пенсиин эгээн доодо захын хэмжээн дээшэлүүлэгдээ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай инвалидуудта үгтэдэг хүнгэлэлтэнүүд үргэдхэгдөө. Хэрэглэлэй ниитын фонднуудhaa хүн зондо үгтэhэн түлөөhэнүүд болон хүнгэлэлтэнүүд 74 процентээр нэмэhэн байна».

Эдэ бүгэдэ совет хүнэй түлөө хэгдэнэ, эдэ бүгэдые совет хүн хэнэ.

КПСС-эй XXIII съезд дээрэ гол түлэб юун тухай хэлсээн болохоёо байhаниинь нюуса бэшэ, тэрээн тухай Директивэнүүдэй проект соо тодорхойгоор хэлэгдэнхэй, арад олониитын дунда үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэнхэй. Тиимэhээ манай арад түрэл партиингаа ээлжээтэ съездые үнэн зүрхэнhөө баяртайгаар, урматайгаар, найдабаритайгаар хүлеэнэ.

Үдэрhөө үдэртэ урган хүгжэжэ байгаа манай ажабайдалай, ажахын түүхэдэ партиин XXIII съездын үшөө нэгэ томо шата болохонь дамжаггүй!

Г. ТУДЕНОВ,
хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат.

Алдарта партияа магтанабди

КОММУНИСТ БҮХЭНЭЙ ҺЭШХЭЛ

Агуу Ленинэй мандуулhан ашата партиин хүсэн коммунист бүхэнэй эдэбхи үүсхэлhээ, тэрэнэй ажал хэрэгhээ эршэдэхэ гэжэ ойлгосотой. Мүнөө түрэл партиингаа XXIII съездын нээгдэжэ байха үдэр hанаhан сэдьхэhэнээ хэлэхэ дуран хүрэнэ.

Би хорин жэлдэ Коммунис партиин зэргэдэ ябанаб. 34 жэлдэ колхоз, совхозойнгоо хонишоноор ажаллааб. Мүнөө жара наhанайнгаа жаргал хаража, пенсидэ гараадшье байхадаа, миин hуужа болоногүй. Дундадын голдо луговодоор хүдэлнэб. Үбэлдөө түлгэнүүдые харууhалалсажа гараaб.

Коммунистын уялга гансахан ажалаараа дүүрэхэ ёhогүй, ниитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаха эрилтэ табигдана. Би совхозойнгоо 1-дэхи отделениин арадай хинагшадай бүлэгые даажа байнаб. Малай үбэлжэлгэ, тарилгада бэлэдхэл гэхэ мэтэ хүдэлмэриие саг үргэлжэ шалгажа, дутуу дундануудые усадхаха гэжэ оролдонобди.

Мүнөөдэр коммунист бүхэн өөрынгөө уялга, үүргэ хэр дүүргэжэ байhанаа бодожо үзэг лэ.

М. ЦЫДЕНЖАПОВ,
Үдын совхозой луговод.

Хори.

ДОРЮУН АЛХАМ

Орон доторнай ямар ехэ юумэ болохонь гээшэб. Съезд! Мүнөө хэлсэхэл юумэмнай тэрэ. Шэнэ табан жэлэй түсэб хараалагдахань. Коммунизм тээшэ үшөө нэгэ ехэ алхам хэгдэхэнь!

Энээн тухай hанажа байхада, хүнэй сэдьхэл баясана ха юм. Тиигэнгүй яахамнайб. Партиин ашаар хүдөө нютагнай хүгжэнэ, баян дээрээ баян болоно. Манай Ара-Хэрээтын «Дружба» колхоз миллионер боложо шадаа. Үнгэрhэн жэлдэ нэгэ миллионhоо үлүү олзо доход абаа.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ партиингаа энэ ехэ анхарал мэдэжэшье байнабди. Энээнэй урмандa ажаллажа, колхозоо баян дээрэнь үшөө баян болгохые хүсэнэ ха юмбибди. Мүнөө үедэ колхозоймнай гэшүүд бүхэн лэ тиигэжэ хэлэхэ байха.

Партиимнай XXIII съезд манай хүдөөгэй ажалшадта үшөө ехэ аша туhатай зорилгонуудые хараалха байха. Энээндэнь мүнөө этигэжэ байнабди.

Ц. ШОДОЕВА.
Бэшүүрэй «Дружба» колхозой haалишан.

ХАРАА ШУГАМНАЙ СЭХЭ

* * *

К. ЖАЛСАРАЕВ, Хориин аймагай Хүрбын совхозой парткомой секретарь:

— Манай түрэл Коммунис парти, тэрэнэй Центральна Комитет хадаа hүүлэй үедэ партийна эхин организацинуудай үүргые дээшэлүүлхэ, тэдэнэй нүлөөе гүнзэгырүүлхэ талаар ямар ехэ удха шанартай хэмжээнүүдые бэелүүлнэ гээшэб. КПСС-эй ЦК-гай октябриин, ноябриин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд ехэ удха шанартай. Тэдэ тогтоолнуудай хүсөөр нютагуудтахи партийна органууд болон партийна эхин организацинуудай хүтэлбэрилхы, элсүүлхы, хинахы болон хүмүүжүүлхы үүргэнь, тэдэнэй ажахын, соёл культурын байгуулалтын хүгжэлтын түлөө харюусалгань бүри дээшэлнэ, Коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл, оюун бодол улам бадарна.

КПСС-эй XXIII съездын угтамжада дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй эршэтэ долгин, үрэ дүн эдэ хэмжээнүүдэй бодото бэелhые гэршэлжэ үгэнэ. Нёдондо зундаа ган гасуурта дайрагдажа, хэды хүндэ хүшэр байдалтайгаар үбэлжэлгын үеые угтабашье, имагтал ажалшадай эдэбхи үүсхэлтэйгээр, хүсэлэл эрмэлзэлтэйгээр, харюусалга ехэтэйгээр хүдэлhэнэй аша туhаар совхознай шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ үндэhэ hуури батаар табиба. Гүрэндэ худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэбhөө гадуур 800 центнер сагаан эдеэн, хэдэн мянгаад үндэгэн тушаагдахань, мяха бэлэдхэхэ хахад жэлэй түсэб үлүүлэгдээ. Хабарай тарилгын бэлэдхэл эмхитэйгээр ябуулагдана.

* * *

Д. БАДАНОВ, Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ:

— Партимнай хүдөө ажахын саашанхи хүгжэлтэдэ анхаралаа хэзээ хэзээнэйхиhээ ехээр хандуулна. КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленум хадаа хүдөөгэй ажалшадай дайшалхы программань болонхой. Хүдөө ажахые партийна талаар хүтэлбэрилгэ улам hайжаржа, гүн гүнзэгы удхатайшье боложо байна. Партиин урдаа табиhан зорилгонь 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект дотор эли тодоор харагдана.

Мартын Пленумэй хараалhан экономическа хэмжээ ябуулгануудай аша туhаар манай колхоз урда урданайхиhаа hайн үрэ дүнтэйгөөр ажахынгаа жэл дүүргээ hэн. Артелиин олзо доход 100 мянган түхэригөөр ехэ болоо. 160 мянган түхэритэй сэбэр олзо оруулагдаа. КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн ехэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоhон манай колхознигууд 1965 оной түрүүшын кварталда гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө үлүүлээ, 500 центнер hү түсэбhөө гадуур бэлэдхэлэй пунктда гушаагаа. Малай үбэлжэлгэ, түл абалга урда жэлнүүдэйхидэ орходоо hураггүй hайн. Хабарайнгаа тарилгада түгэс бэлэмди.

Эдэ бүгэдэ амжалтанууд хадаа имагтал манай түрэл партиин политикын, тэрэнэй хараа шэглэлэй тон гүн удхатай байhые дахинаа гэршэлнэ бшуу.

ОМОГОРХОЛ ДҮҮРЭНБИ

Арбан долоо наhанhаа эхилээд хонин ажалда хүдэлнэб. Тэрэ гэhэнhээ хойшо 30 гаран жэл үнгэршэбэ. Саг ямар түргэн ябашана гээшэб даа, hаял шэнги hанагдана. Энэ хугасаа соо өөрынгөө гараар тэнжээжэ томо болгоhон хонидыемни тоолохо болоо hаа, хэдэн мянга болохо юм бэзэ. Мүнөөшье хонин бүриhөө хурьга абахаб гэжэ уялга абажархёод ажаллажа байнаб! Колхозоймнай хонин hүрөг жэл бүри олошорно. Сагай ошохо тума суута хонишодой тоо олошоржол байхадань, би үнэн зүрхэнhөө баясажа байгшаб. Алдарта партиин ашаар арад зомнай хэды ехэ баяр баясхалантай, жаргалтай хүхюун артель колхоздоо ажаhууна гээшэб! Манай колхозой суута хонишод Г. Цыремпилова, Н. Гомбоев, Ц. Аюшеев гэгшэд hаял үхибүүн ябагша бэлэй. Мүнөө республикын бэрхэ хонишод гэжэ буряад орон соотоо суутай. Гомбо-Цырен Цыремпиловамнай РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат байхаhаа гадна, Социалис Ажалай Герой боложо тодорбо.

Ц-Ж. ЭРДЫНЕЕВА,
«Коммунизм» колхозой хонишон.

Зэдэ.

Зүүн Саянай хойморто

…Салир шобхо оройнуудаа са… мүнгөөр шэрээhэн Саян …тэ уулын холбоо олон мун…ануудай хоймор хормойн …элтэ баян нуга талада …лша малша зон ажаhуудаг. Хуурай-hубаг — «Восточные …ны» колхозой түб hуурин. …ань энэ нютагта об-тобхон …ууд hууhан. Теэд hүүлэй …оон жэлэй туршада эндэ шэ… түхэлэй тосхон мүндэлээ.

— Эдэ таhалгануудта үбшэл… хүнүүд хэбтэхэ, энээхэн … таhалгада—нарайлhан, …йлха эхэнэрнүүд байха, эн… эдеэнэй таhалга,—гэжэ бай… барилгашад Сырендоржо …енов, Иван Сороковиков … баяртайгаар заажа үгэ… —Энэ хабартаа нютагай зон … больницатай болохонь.

— Мүнөө жэлдэ эндэ спор… шэнэ байшан бүтээгдэхэ,— … колхозой залуушуул омо…оно.

Тэдэнэрэй баярлаханьшье бу… бэшэ. Колхоздонь аяар хоёр … гаран спортсменүүд бии ха … Шираг хүсэтэ, мэхэшэ …бон барилдаашад эндэ олон. …илдаагаар спортын мастерта …дадууд Владимир Митри… (кукурузашан), Сырен Рад… (юрын колхозник) гэгшэд … үетэниие барилдаанда …адаг.

— Ерэхэ табан жэлдэ колхо…оо отделенинүүдтэ спортын …ууды түхеэрхэбди,—гэжэ …молой эхин организациин …тарь Жалсан Ангархаев …нэ.

— Үнгэрhэн жэлдэ Таhархай, Галбай тосхонуудтаа шэнэ клубуудые бүтээгээ hэмди,—гээд, колхозой барилгын бригадын бригадир Доржо Зарбактаев нэмэнэ.

Эдэ клубуудынь хаража баярлахаар. Булта ууралаар дулаасуулагдана. Колхознигууд клубтаа ерэхэдээ пальто дэгэлээ тайлажа, зохидоор амарха, кино, концерт хараха, hонин ном, журалнуудые уншаха, шатар, дойбод наадаха аргатай.

Колхознигуудай hуудал байдалай иимэ түргэнөөр hайжаржа, hалбаржа байhаниинь имагтал артелиин хамтын ажалай хурданаар хүгжэжэ байhанай бодото гэршэ, жэшээ мүн. Үнгэрhэн долоон жэлэй туршада колхозой адууhа мал олошоржо, ашаг шэмэнь элитэ дээшэлээ. Ой модо, шугы бургааhа сэбэрлэжэ, намаг налхи хатаажа, хэдэн зуун гектараар тариалан, сабшалангаа үргэдхөө. Колхозой полинууд дээрэ аммиагтай уhан, минеральна үтэгжүүлгэ, наг шэбхэ хэрэглэгдэжэ, ороohо тарианай, кукурузын ургаса урдынхиhаа дээгүүр абтадаг болонхой.

Теэд эдэ бүгэдөөрөө эндэхи зон hанаагаа амарнагүй. Шэнэ табан жэлэй хугасаада бүри ехэ алхам хэхээр тэдэнэр зориглонхой. Эгээл түрүүн колхозойнгоо гол баялиг—газараа зүбөөр ашаглаха талаар ехэ түсэб хараалан хай. Ой тайгые түрижэ, энэ үедэ мянган гектараар тариалангаа үргэдхэхэ, Хойморой нэлэнхы намаг налхида добтолжо, тэндэhээ адагынь 500 гектар сабшалан абаха хүсэлтэй. Нютагтань торф ехэ бии. Тэрэниие шэнэ табан жэлэй эхинhээ ашаглажа захалха гэжэ хэлсэнхэй. Тиигэжэ хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлжэ, тарилгын талмай үргэдхэжэ, жэлhээ жэл бүри ороohо тарья, хартаабха, кукурузын эшэ набша ехээр хуряажа абаха байhандань этигэхээр.

Шэнэ табан жэлдэ колхозой центртэ машинно-тракторна мастерской, автомашинануудай томо гараж, отделенинүүдтэ малай байранууд бодхоогдохо. Мүн соёл культурын барилгануудшье жэл бүри нэмэжэ байха юм.

Түсэб, зорилгонуудаа тодорхойлоод, артелиин гэшүүд үдэр саг миин гээхэгүй, шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хараалhанаа холо үлүүлэн дүүргэхэ гэhэн нэгэл hанал бодолтойгоор ажаллажа байhаниинь бэлэхэнээр ойлгожо болохо.

Табан жэлэй түрүүшын гурбан hара дүүрэхэеэ байна. Артелиин гэшүүд түрэл партиингаа ээлжээтэ съездые эрхим бэлэгтэйгээр угтаха гэhэн социалис мүрысөөндэ оролсожо, энэ үедэ нилээд амжалтануудые туйлаба. Гүрэндэ мяха, үндэгэ, hү худалдаха кварталайнгаа түсэб холо үлүүлбэ. Съездын хүндэлэлдэ колхозой гэшүүд түсэбhөө гадуур 550 центнер hү Эхэ оронойнгоо мандалда оруулба.

Энэ ехэ тэмсэлдэ артелиин олохон haалишад, малшад шалгараа. Тэдэнэрэй дунда haалишад Дари Дарбалаева, Цыдып Пилдуева, Гарма Сыренова болон бусад бии. Һаалиин фермэнүүдые даагшадаар эндэ зоотехнигүүд, тусхай мэргэжэлтэд ажаллана. Тиимэhээ үнеэдые hубайруулхагүй, зүбөөр эдеэлүүлхэ, харууhалха талаар haалишад, малшадта шанга эрилтэ табигдадаг, бодото туhаламжа хүргэгдэдэг байна.

Ажалай абьяаста охиндо баhал артелиин механизаторнууд абтанхай. Трактор, машинануудаа заhабарилжа, дахин дахин шалгажа үзөөд, хабарай хүдэлмэридэ хэзээшье гарахаар зэhэнхэй.

Б. ГЫЛЫКОВ.

Түнхэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Восточные Саяны» колхозой эрхим haалишад С. С. Пилдуева (зүүн гарhаа), Д. Ж. ДАРБАЛАЕВА.

Авторай фото.

— «Целинный» тосхон шагнажа байна. Энэ хаанаhааб?

— Улаан-Үдэhөө!

— Эли тодо гээшэтнай, хажууhаам хэлэhэн шэнгилтэ.

— Юун гайхал бэ? Үшөөл хүртэшэгүй холын, заха үзүүрэйбди гэжэ hанаhан зангаараа гүбди?

„ЦЕЛИННЫЙ“

— Хүхинэбдээ. Тиимэ hанал үни мартагданхай. Партиингаа хорин гурбадахи съездые ажалай амжалтаар угтажа, Кремлиин ордон соohоо баясхаланта дамжуулга гэртээ hуугаад шагнаха гэжэ мүнөө бэеэ зэhэжэ байхадаа, урдахи съездын үнгэржэ байhан, табан жэлэй саадахи намар зээлүүдгүй hанагдаадхина, — гэжэ тракторист Владимир Киреев телефоноймнай утаhанай нүгөөдэ үзүүрhээ харюусаба.

«Комсомольский» совхозой шэнэ хоёрдохи фермынхидэй нээрээшье hанаха, жэшэхэ, омогорхохо юумэн hүүлэй 4—5 жэл соо нилээд олон бэзэ. Тэрэ 1961 оной намар тунга газарай түрүүшын зуугаад гектарнуудhaa шэнэ тарианай хэшэгтэ hаял хүртэжэ байhан hаа, тэндэхидүүл мүнөө шэнэ табан жэлэй түрүүшын хабар 2.900 га талмайда ороohото ургамал тариха түсэбтэй.

— Бүхы тарилгада хүсэд хүрэхэ эрхим шанартай үрэhэ хүрэнгэ бэлэн. Тиихэдэ багажа зэмсэгүүд, трактор машинанууд түгэс бэлэдхэлэй зэргэдэ зэлэ татанхай,— гээд фермые даагша Цырен Ширапович Дандаров тарьяашад, механизаторнуудайнгаа съездын урда тээхи мүрысөөндэ туйлаhан ажалай амжалта дурдана. — Баhа малшаднай эдэнhээ дутахагүй бэлэг сэлэгтэй. Нэгэдэхи кварталда hү haаха түсэбөө haалишаднай болзорhоо урид дүүргээ. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада 290 центнерээр hүн үлүү ехээр абтаа.

Хэндын зэрлиг тала гүүлэдэг хооhон шахуу байhан газарта hүүлэй хэдыхэн жэл соо ямар ехэ хубилалта болооб? Шорын модогүй байhан тольбо газарта мүнөө үеын болбосон түхэлтэй электрын галаар толорhон, өөрын hургуулитай, клубтай, магазинтай — бүхы юумэн түгэс тосхон бодошонхой. Буряадаймнай АССР-эй эгээл зүүн захын тунга газарта толорhон «Целинный» гэжэ энэ тосхон республикымнай шэнэ географическа карта дээрэ аржагар тэмдэгтэй, зондо суутай болоhондонь тэндэхидүүл бүришье омогорхолтой.

Нютагайнгаа нюур шарай хубилгажа, баян дайдын хэшэгые арад зоной аша туhада зорюулжа ябаhан хото, тосхон, район, областьнуудhaа нүүжэ ерэhэн тэндэхи шуумар бэрхэ ажалшадай өөhэдынь хүсөөр энэ амжалта туйлагдаа. Тэдэнэрэй түрүү зэргэдэ ябаhан коммунистнууд эрхим хүдэлмэриин жэшээ харуулна. Түрүүн отогоор байрлажа, эхинэй буураздаа таталсаhан Владимир Киреев, haалишадай мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаа Һамажаб Ринчинова, модошо дархан Борис Колосков болон бусад партиин гэшүүд замай залуушад гүүлэжэ алдаршанхай.

Коммунис партиингаа түүхэтэ 23 съездын сэсэн мэргэн тогтоол заабаряар зориглжожо, «Целинный» тосхоной ажалшад саашадаа улам ехэ ажалай амжалта туйлахаар бэлэн байна.

Ц. ДУГАРОВ.
(Телефоноор абтаба).

Съездһээ съезд хүрэтэр

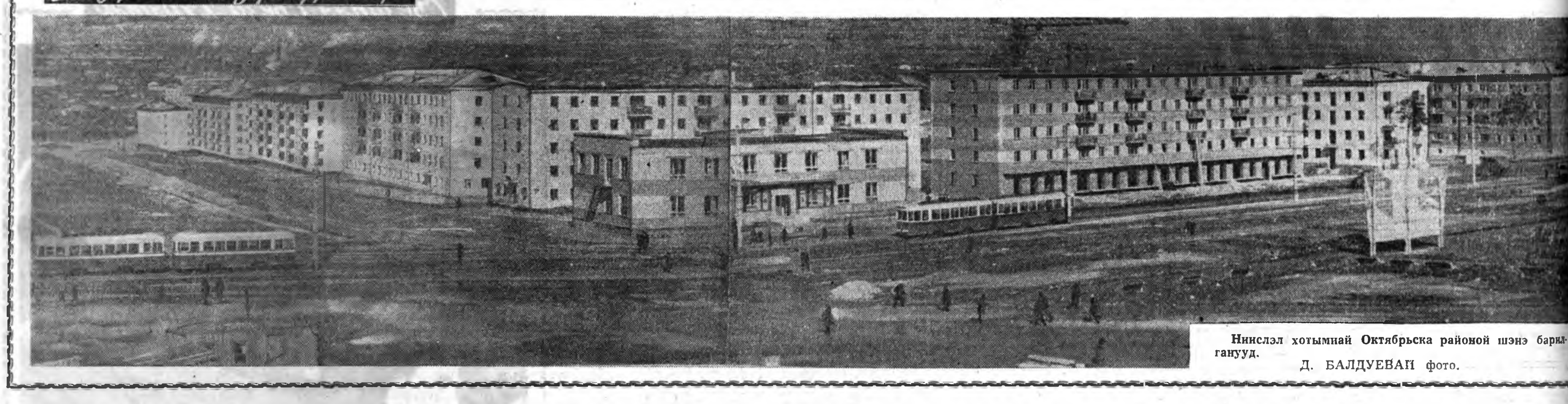

Нийслэл хотымнай Октябрьска районой шэнэ барилганууд.

Д. БАЛДУЕВАЙ фото.

РЕПОРТАЖ

ХҮНДЭТЭ НЭРЭЭРЭЭ УРМАШАН

Нарһан, шэнэһэн модоор бүрхөөгдэһэн хадын хүндые зубшан баритдаһан олон тоото шэнэхэн гэрнүүд зурын харагдана. Эндэ Буряадай ангай совхозой хүдэлмэришэд ажаһуудаг.

...Эртэ үглөөгүүр. Ажалдаа яраһан хүдэлмэришэд иишэ тиишээ алхалалдана. Ахалагша зоотехник Лидия Семеновна Лошкареватай совхозой конторо соо уулзажа, ангуудай фермэ ошохоёо зорибобди.

Үндэршэг добо үгсэн дээшэлхэдэмнай, ангай фермын барилганууд жэрылдэн үзэгдэнэ. Нарһан тужын гол дунда, таатай зохид газарта баритдаһан энэ фермэдэ олон мянган норко, халтар хара үнэгэд харууһалагдадаг. Ангуудые үсхэбэрилгын ашаг олзотой байһан тухай Лидия Семеновна ехэл ханамжатайгаар хөөрэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ ангай фермэһээ совхоз бүхыдөө 550 мянган түхэриггэй сэбэр олзо абаа.

— Түрэл партиингаа XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ норко харууһалдаг гурбадахи бригадынхид түрүүлжэ, съездын нэрээр нэрлүүлэгдээ, — гэжэ Лидия Семеновна баяртайгаар мэдүүлнэ.

Норко харууһалдаг гурбадахи бригадын ангууд халтар хара үнэгэдһөө тээ саана, нарһата тужын хажууда байрладаг. Тэндэ хүрэжэ ерэхэдэмнай, ан үсхэбэрилэгшэдэй ажалай нэгэ үдэр эхилшэнхэй байба. Харша соохи үргэн гудамжын хоёр хажуугаар баритдаһан ангай байранууд жэрылдэнэ. Хүрин, хара сагаан үнгэтэй норконууд проволокоор хэгдэһэн таһалтануудай соогуур забда сүлөөгүй гүйлдэнэ.

Энэ үедэ гурбадахи бригадынхид булта сугларанхай, ангуудаа эдеэлүүлхэеэ түхеэржэ байба. Модон ехэ хайрсагта худхагдаһан хүрин үнгэтэй шэнгэн зүйлөөр хүнэгүүдые дүүргэһэн эхэнэрнүүд яаралтайгаар таража, өөһэд өөһэдынгөө ангуудые эдеэлүүлнэ. Удаань уһа хэжэ үгэнэ.

Ангуудаа эдеэлүүлжэ, байра соохиинь сэбэрлэһэнэйнгээ удаа хүдэлмэришэ эхэнэрнүүд дулаан байра соо ороод, газетэ уншажа, хөөрэлдэжэ эхилбэ. Хараха янзада дүшөөд наһанай, үндэр томо бэетэй эхэнэр нүхэдэйнгөө хөөрэлдөөндэ оролсоно. Энэ эхэнэр бригадые толгойлдог.

Ольга Николаевна Федоровагай даадаг бригадынхид хамта дээрээ 1600 гаран норко харууһална. Хүн бүхэндэ 165 ан хүртэдэг юм. Бригадын гэшүүд үнгэрэгшэ жэлдэ ангай арһа тушааха даабаряа нилээд үлүүлэн дүүргэжэ, 58 мянган түхэриггэй сэбэр олзо совхоздоо оруулаа. Эдэнэр түл абаха даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргээ. Хэрбээ түсэбэй ёһоор 10240 гүлгэдые абаха даалтабаритай байгаа һаа, мянга гаран толгой олые абажа, социалис уялгаяа нилээд үлүүлээ.

— Ангуудые һайнаар харууһалһанай, үүлтэр һайжаруулһанай ашаар лэ гурбадахи бригадын хүдэлмэришэд түрүүлэн тараа,—гэжэ ахалагша зоотехник Лидия Семеновна хөөрэнэ.

Фермын түрүүшүүл хэһэн оролдоһонойнгоо зэргээр һайн түлөөһэ абана. Нүхэр Федоровагай даадаг бригадын гэшүүн бүхэн үнгэрэгшэ жэлэйнгээ даалгабари бүхы талаарнь үлүүлэн дүүргэжэ, совхоздоо ехэ олзо оруулһанайнгаа ашаар нэмэлтэ түлбэри болгон 5—5 һарын салингаар шагнагдаа.

Коммунис ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэгшэд ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандахаһаа гадна, ниитын ажалдашье эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Нэгэ заримаинь ДОСААФ-ай, профсоюзай хүдэлмэридэ хабаададаг. Эрдэмээ дээшэлүүлхэ асуудалдашье һаналаа табилсана. Валя Мороз хүдэлмэришэн-залуушуулай үдэшын һургуулиин 8-дахи класста, Вера Степанова —7-дохи класста һуралсадаг. Бригадын 13 гэшүүдэй 9-иинь коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртөө.

КПСС-эй XXIII съездын нэрэтэй болоһондоо ехээр урмашаһан ан үсхэбэрилэгшэдэй бригадынхид саашадаашье хабашадалаараа ажаллахаар зориггонхой.

И. БАЛЬДИРОВ.

САГААН АЛТАНАЙ ЭЗЭН

ИВАЛГЫН туршалга үйлэдбэриин ажахын хүдэлмэришэд КПСС-эй XXIII съездые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахаяа бэлдэнэ. Мүнөө манай ажахыда хонишодой эгээн харюусалгатай үе—түл абалган түлэг дундаа.

Гансахан аймаг соогоо бэшэ, харин бүхы республика соогоо мэдээжэ болоһон суута хонишон коммунист Цырендоржо Гимниндармаевай ажал хэрэг тухай тобшо тэдыгээр хөөрэхэ хүсэлэнтэйбди.

1963 ондо Гимниндармаевай отарынхид 595 хониһоо 584 хурьга абажа, бүрин бүтэноөр тэнжээһэн. Хонин бүриһөө 5,03 килограмм нооһо хайшалжа, бүхы республика соогоо алдаршаа бэлэй.

— Гансал муу гэхэдэ 100 хонин бүриһөө 100 хурьга арайл абажа шадабагүйб,—гээд Цырендоржо голхорогшо һэн.

Арба гаран жэлдэ хонин ажалда ябажа, мүнөө баян дүй дүршэлтэй болонхой. Хонишон боложо ороһон түрүүшын үдэрһөө эхилээд нүхэр Гимниндармаев оронойнгоо түрүү хонишодой дүй дүршэлтэй танилсан. ажал хүдэлмэридөө хэрэглэжэ эхилээ һэн. Гадна хүдөө ажахыгаар элдэб газетэ, журналнуудые захижа, саг үргэлжэ уншажа байгша бэлэй.

Үнгэрһэн жэлэй социалис мүрысөөнэй дүнгөөр Ц-Д. Гимниндармаев түрүү һуурида гараад, Арадай ажахын түйлалтануудые харуулха выставкэдэ ошожо, медаляар шагнагдаһан юм.

Москваһаа бусажа ерээд, выставкэдэ хараһан үзэһэн юумэ тухайгаа, оронойнгоо түрүү хонишодой дүй дүршэлые ажахынгаа хонишодой зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Хонишод П. Ш. Дабаев, Л-Ц. Эрдынеев, Н. П. Чирков, Е. Ц. Бадмаев болон бусад Гимниндармаевай олон жэлэй дүй дүршэлые хүдэлмэридөө халан абадаг. Тус зүблөөн дээрэ нэгэдэхи отделениин ахалагша хонишон П. Ш. Дабаев үгэ хэлэхэдээ, мүнөө жэл хонин бүриһөө хурьга абажа, нооһо ехээр хайшалхаб гэжэ мэдүүлээ. Тэрэнэй отарада мүнөө 500 гаран хурьгад абтаад, нэгэшье гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Энэ хонишоной хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлхэ байһандань бидэнэр бата найданабди.

Иигэжэ хонишод сугларжа, дүй дүршэлөө андалдажа байхадаа алишье талаараа ашагтай туһатай ха юм.

Хонишон Гимниндармаев гэгшэмнай хэжэ байһан ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандажа, зооветеринарна ёһо гуримые нарин нягтаар сахижа ябаһанай ашаар лэ ажалай амжалта түйладаг ха юм. Ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ энэ хонишониие ёһотойл «академик» гэхэдэ алдуу болохогүй. Өөрөө хонидтоо рацион табидаг юм. Гадна хони, хурьгадайнгаа үбшэлхэ барихада аргалдаг. Хэрэгтэй эм домоо ходо бэлэн байлгадаг. Малайнгаа тамир һайса үзэдэг, мэдэдэг. Жэлэй дүрбэн сагта өөрынгөө отараһаа холо ошодоггүй.

Цырендоржо Гимниндармаевай отарада залуу хонишон Намжил Бадмажапов олон жэлэй туршада хүдэлжэ, баһал нилээдгүй дүршэлтэй болоһон. Мүнөө тэрэ түлгэ хонидые харууһална. Цырендоржотой 10 жэлэй туршада суг хамта ажаллажа байһан Цырен-Базар Бабаевай эршэтэ ажалые һайшаамаар. Тус бригадада түрүүшынгээ жэл хонишоноор ажаллажа байһан Мария Бажеева, Нина Бакланова гэгшэд дүршэлтэй хонишодһоо һургаал абан, мүн лэ һайнаар хүдэлнэ.

Хэрбээ бэрхэ хонишодые шэлэн оложо, тэдэнэй дүй дүршэлтэй залуу хонишодые саг үргэлжэ танилсуулжа байхынгаа хажуугаар, тэдэниие материальна талаарнь урмашуулжа байбал, хонин ажалшье хурдан түргэнөөр урагшаа дабшахань дамжаггүй.

Зооветеринарна мэргэжэлтэдэй уялга хадаа хонишодойнгоо байра байдал, ажал хүдэлмэри болон хонидой үүлтэр, нооһонойнь шанар шанжа мэдэхэһээ гадна, ямар үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилхэдэ ажахыда туһатайб гэжэ мэдэхэ шухала. Жэшээнь, Ц-Д. Гимниндармаевай отарын 514 хонидой 44 процентнь 4,5 килограммһаа 5,6 килограмм хүрэтэр нооһо үгэдэг, 6,4 процентһээнь—5,7—7,4 килограмм хүрэтэр хайшалагдадаг. 170 толгой хонид гэхэ гү, али 33,1 процентнь—4—4,4 килограмм хүрэтэр, 14,8 процент хонидынь 3,2—3,8 килограмм хүрэтэр нооһо үгэнэ.

Хараад үзыт даа, нэгэ адли эрхэ байдалда, тон адли харууһанда, эдеэлүүлгэндэ байгаад, иимэ ондо ондоо үрэ дүнтэй байна ха юм. Тиимэһээ 4 килограммһаа дээшэ нооһо үгэдэг хонидые суглуулжа, тусхай отара болгоод, һайн хонишодто даалгажа үгэхэдэ ажахыда алишье талаараа ашагтай туһатай байһаниинь мэдээжэ. Гимниндармаевай отарын хонин бүхэнэй шэгнүүр дунда зэргээр 54 килограмм болоно. Буряадай нарин нооһотой шэлэгдэмэл һайн отарын эрилтэ гуримда энэ шэгнүүр арайл гэжэ хүрэнэ.

Хонидые нооһоорнь, бэеынь шэгнүүрээр шэлэн абажа, тусхай отара эмхидхэхэ гээшэ зоотехник бүхэнэй селекционно-племенной хүдэлмэриин гол уялгань болоно.

Гимниндармаевай бригадынхид үбэлэй үедэ эхэ хонин бүхэндэ сүүдхын 800 грамм үбһэ, 400 грамм талха таряанай зүйл, 1,5—2 килограмм кукурузын силос эдюулдэг. Эдэ бүгэдэнь 1,27 тэжээлэй единицэдэ 125 грамм протеин хүртэһэн болоно. Хонидоо эдеэлүүлхэдээ шадал тэнхээгээрнь, томо жэжээрнь хэдэн бүлэг болгожо хубаадаг заншалтай.

Хонидой олоороо түрэхэ үедэ тус бригадынхид гараһан хурьгадаа гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлдэг. Бригадынхид ээлжээгээр хонидоо һахижа хонодог. Зарим эхирлэһэн хонид хурьгадаа һүөөр садхаадаггүй. Иимэ ушарта хэмэл аргаар хэгдэһэн уураг нарай хурьгадта уулгагдадаг.

Тиимэ уураг бэлдэхын тула үнеэнэй нэгэ литр һүндэ 2 үндэгэ, нэгэ томо халбага саахар, нэгэ сайн халбага дабһа, нэгэ столово халбага загаһанай тоһо хэдэг.

14—15 хоноһон хурьгадта үбһэ, талха таряанай зүйл эдюулжэ һургана. Иимэ һайн харууһанда байһан хурьгад эхэһээн һалгаагдаха үедөө 23—24 килограмм татадаг.

Мүнөө жэл Гимниндармаевай отарын хонид тарган, хурьган олоор абтажа байна.

КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсон, хонин бүриһөө хурьга абаха гэһэн уялгала нэрэтэй солотойгоор дүүргэхээр лаб найданхай. Амжалта хүсэе, сагаан алтанай эзэндэ.

Д. ДАШИЕВ,
Буряадай хүдөө ажахын туршалгын станциин хонин ажалай таһагые даагша.
Г. ЭРДЫНЕЕВ,
ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.

ШЭНЭ КЛУБ

«Дружба» колхозой хоёрдохи отделениин гэшүүд өөһэдын клубтай болохые үнихэнэй хүсэдэг байһан. Хоёр жэлэй туршада тэрэнэй барилга үргэлжэлүүлэг дэжэ, һаяхан дүүргэгдэбэ. Тиигэжэ Пестерево тосхонойхидой хүсэл бэелүүлэгдээ.

Шэнэ клубынь 200 хүнэй һууритай харалгын залтай, уран һайханай самодеятельностиин бүлгэмүүдэй хүдэлмэри эмхидхэхэ тусхай таһалгатай юм. Тэндэнь библиотекэ, уншалгын зал нээгдэһэн байна.

А. НАГАСЛАЕВ.
Улаан-Үдын аймаг.

СТУДЕНТНЭРЭЙ АГИТБРИГАДА

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай студентнэрэй агитбригада Бэшүүрэй аймагай колхоз, совхозуудаар ябажа, арад зондо концерт харуулна.

Тэдэнэр «Победа» колхоздо хүроо. Нютагай хүбүүн, институдай физико-математическэ факультедэй II курсын студент Григорий Фалилеев КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүд тухай лекци уншаа.

Студентнэрэй агитбригадынхид хүгжэмэй аялга зэдэлүүлэн дуу дуулаа, хатар наадаа. Тиигэжэ харагшадые ехээр һонирхуулба. Мүнөө тэдэнэр аймагай ажахынуудаар ябажа, концерт харуулгаа үргэлжэлүүлжэ байха юм.

Г. ГРОМОВ.

ХИЛЫН ГАДНАҺАА

Вьетнамда американ интервенциие болюулха!

ПАРИЖ. Франциин 63 департаментын 110 томо городто эдэ үдэрнүүдтэ ехэ жагсаалнууд боложо, Вьетнамда эб найрамдал тогтооходо эрилтэнүүдые хэһэн байна.

«Вьетнамда амгалан байдал тогтоохын түлөө тэмсэлэй үдэрнүүд» бүхы Франци дотор үнгэрэгдэнэ. Эдэ үдэрнүүд Эб найрамдалай национальна соведэй үүсхэлээр үнгэргэгдэһэн байна. Тэрэнэй үүсхэлые оронной хэдэн арбаад политическэ, ниитын, профсоюзна, эхэнэрнүүдэй, залуушуулай болон бусад организацинууд дэмжээ.

Франциин бусад олон городто митингнууд, демонстрацинууд болоо.

НЬЮ-ЙОРК. Вьетнамда Холбоото Штадуудай хэжэ байһан зэрлиг түрэмхэй ябуулгада эсэргүү буруушаалга мэдүүлһэн митингые дайнай ветерануудай Нью-Йоркын Юнион-сквер соо эмхидхээ. Хэдэн жэлэй турша соо дайнда ябаһан хүнүүд, нэгэшье тулалдаанда хабаадажа үзөөгүй залуушуул удаа дараалуулан трибуна дээрэ гаража үгэ хэлээ.

Сугларагшадай һайшаалаар угтагдан тэдэнэр өөһэдынгөө сэрэгэй документнүүдые обоолоод, галдаһан байна.

Вьетнамдахи дайн байлдаае буруушаагаад Айова штадай Айова-Ситидэ факелнуудые носоогоод, жагсаалда гараа. Бостондохи сэрэгэй баазые хүреэлэлгэ, Айова-Ситидэхи демонстраци хадаа Вьетнамдахи американ зэрлиг түрэмхэй ябуулгые анха түрүүлжэ үргэнөөр буруушаалга хэһэн ябадал болоно.

Хэлхеэ холбоо байгуулха зурганай буруушаалга

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамда, Таиландда, США-гай 7-дохи флодой корабльнууд дээрэ байрладаг американ самолёдууд мартын 24-дэ ДРВ-гэй агаарай хилые нэгэтэ бэшэ дабаа. Хатинь, Куангбинь провинцинуудай һуурин газарнууд болон промышленна предприятинуудые тэдэнэр бомбодоһон, буудаһан байна. Энээн тухай Вьетнамда ажаглалта, хиналта хэхэ талаар уласхоорондын комиссида Вьетнамай Арадай армиин Верховно командованиин хэлхеэ холбоо байгуулха зурганай эльгээһэн бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Американ авиаци мартын 23-да Куангбинь провинцидахи һургуулиие шэрүүн шангаар бомбодоо, Нгеан провинциин эрье шадар ябаһан загаһа барилгын суднануудые буудаа гээд, ВИА агентствын дамжуулһан энэ бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Холбоото Штадуудай зэрлиг муухай ябуулга хадаа ДРВ-гэй бүрин эрхые, газар уһанайнь бүхэли бүтэн байлгые, аюулгүй байдалые шэнээр эбдэһэн, Вьетнам тушаа 1954 оной Женевскэ хэлсээнүүдые болон уласхоорондын ёһо гуримые сахягүй ябадал болоно гээд хэлхеэ холбоо байгуулха зурган мэдүүлһэн байна.

Хэлхеэ холбоо байгуулха зурган хадаа ДРВ-дэ американ авиациин зэрлиг муухайгаар добтолгые эрид шангаар буруушаана, тэдэниие дары болюулха, Женевскэ хэлсээнүүдые сахиха тухай эрилтэ хэнэ.

Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэһэн райондо добтолно

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Урда Вьетнамай сүлөөлэгдөһэн районуудые Гуамда байрладаг американ бомбардировщигууд мартын 26-да дахяад бомбодоо.

АП агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор Сайгонһоо баруун-хойшоо 112 километртэ оршодог район илангаяа шангаар бомбодуулаа.

МАРОККО. Эхэ басаган хоёр Касабланкын базаарһаа бусажа ябана. Шажанай номнолой ёһоор (Коран) эхэнэрнүүд ондоо эрэшүүлдэ нюураа харуулха зэргэгүй юм. Зүгөөр гэртэһээ гараха ёһогүй эхэнэрнүүдэй городой үйлсөөр ябахань нэгэтэ бэшэ үзэгдэдэг болоо. Зүгөөр тэдэнэр нюураа бүглөөд ябадаг. Шэнэ Мароккодо энэ хуушанай заншалые сахихаяа болижол байнхай. Энээхэн басаган эхэһээ жэшээ абахашьегүйдөө болохо даа.

ТАСС-ай фотохронико

„Агитаторай блокнодой" ээлжээтэ номер

КПСС-эй Буряадай обкомой пропагандын ба агитациин таһагаар гаргагдадаг «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ 5-дахи номер буряад хэлэн дээрэ барлагдан хэблэлһээ гараба.

«Байгуулалтын агууехэ программа» гэжэ 1966—1970 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй проект тухай материал номерой эхин хуудаһануудта толилогдоһон байна. Гэхэтэй хамта табан жэлэй туршада республикымнай промышленность, хүдөө ажахын хүгжэлтын зарим тэды хараа түсэб тэрэ материал дотор оруулагданхай.

«Үйлэдбэриие эмхидхэгшэд» гэһэн статья Зэдын Октябрьска совхозой Зарубинай һаалиин фермынхидэй гээгдэлһээ хайшан гээд гаража, түрүү зэргэдэ жагсаһан тухайнь хэлэнэ.

Партиин XXI съездһээ XXIII съезд хүрэтэр гэһэн тоо, баримтанууд хөөрэлдөө хөлгэдэе хэрэглэхын тулада пропагандистнар болон агитаторнуудта зорюулагдаһан байна.

О. Серовагай статья толилогдоо.

ОЛОШОРОГ ЛЭ ШАДАМАР БЭРХЭ СПОРТСМЕНҮҮДНАЙ!

Республикын спортын бүлгэм болон эмхинүүдэй союзай Соведэй IV конференци боложо дүүрэбэ. Энэ конференци мүнөө бүхы совет арадай КПСС-эй XXIII съездые угтажа байгаа түүхэтэ үдэртэй дайралдаба. Тиимэһээ конференцидэ хабаадагшад өөһэд өөһэдынгөө спортын бүлгэмүүдэй түйлаһан амжалта тухай хэлэһэн, шэнэ дурадхалнуудые оруулһан байна.

— Тоосоото үе соо,—гэжэ элидхэлшэ, республикын спортын бүлгэм болон эмхинүүдэй союзай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **М. Г. Калаганский** үгэеэ эхилнэ,—республика доторнай спортын хүдэлмэри ябуулха, эмхидхэхэ талаар яһала һайн амжалта түйлагдаа. Үнгэрһэн үедэ республика доторнай СССР-эй спортын мастер гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ 30 хүн хүртэһэн, 846 хүн спортын нэгэдэхи разрядтай болоһон байна. Энэ юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, нэн түрүүн хото. хүдөөгэй ажалшад спорттой ханилжа, өөһэдынгөө махабад һайжаруулдаг болоһон. Үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада физкультура, спорттой ханилагшатай тоо 30 мянган хүнөөр олошороо. Спортын мастернуудые олошоруулха талаар эмхидхэгдэһэн хүдэлмэримнай Бүхэроссин Союзай Соведээр тэмдэглэгдэжэ, республикымнай спортын бүлгэм Бүхэроссин Союзай Соведэй хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан.

Шииһаг бэрхэ спортсменүүд хүдөө нютагуудтамнай олошоржол байдаг. Тоосоото үе соо Хориин аймагай «Урожай» гэжэ һайндуранай спортын бүлгэм ажал хүдэлмэреэ һайжаруулжа, олон хүниие спортдо хабаадуулжа шадаа. Энэ аймагта жэл бүхэндэ спортын 25—30 мүрысөөн үнгэргэгдэжэ байдаг. Ганса боксын мүрысөөндэ 150—200 хүн хабаадалсана. Мүн Баргажан, Кабанск, Зэдын аймагуудай спортын бүлгэмүүд яһала һайн амжалтатай. Тиибэшье олон хүн зонтой Хяагта, Прибайкали, Яруунын аймагуудай спортын бүлгэмэй хүтэлбэрилэгшэд хүдөө нютагуудтаа спортын хүдэлмэри һэргээхэ, эмхидхэхэ талаар мүртэй юумэ хэнэгүй.

Спортсменүүдэй ёһотой нүхэр, хүтэлбэрилэгшэд боложо шадаһан тренернүүд С. Жамбаев, А. Атарханов, Д. Бутаков, М. Шантанов, Т. Шевчук, ...ранов болон бусад ... ябахадаа шэнэ амжалта ...жа, Буряад ороноо суур... ябадаг болоо. Гэтэр ... бүлгэмүүдэй зарим спор... нүүд өөһэдынгөө ... мэргэжэл дээшэлүүлжэ, ...ческэ талаараа ургаха ... һаналаа багаар ханд... Илангаяа спортын бүлгэ... тренернүүд өөһэдынгөө ... сменүүдые шэнэ амжалта... нилсуулха талаар бирая ... дэлнэгүй, абаһан уялга... дүүргэдэггүй. Сэхынь ха... эдэнэр «тоһо үгэдэггүй... нүүдтэл» минии хооһоор ... даад лэ үдэрөө үнгэргэж... даг гэжэ элидхэлшэ тэм...

— Олон мянгаад спор... нүүдые суглуулжа шал... «Буревестник» бүлгэмэй ... ажалаа хайша хэрэгээр ... хэнэ. Город дотор тоол... дүрбэн институдай табан... гаһаа дээшэ студентнүүд... хадынь лэ бүлгэмэй гэшү... лонхой. Зүгөөр эдэнэрнай ... өөһэдынгөө институдай ... табиха гэжэ оролдодог. ... энээнһээнь ямаршье үрэ ... гарадаггүйнь мэдээжэ,— ... үгэ хэлэһэн облпрофсовед... структор **Ю. Зилотин** шү... лээ.

Трибунада СССР-эй с... мастер **Тамара Шевчук** ...

— Минии гомдол гэхэ... род. хүдөөшье конькида ... ха тусхай тренергүй бай... Би өөрөө хүүгэдэй спорты... гуулиин һурагшадые ко... һургажа ябанаб. Тиихэд... тын мастер Нина Бобро... нологическа институдта ... дэгшье һаа, сүлөөтэй ... ЛВРЗ-гэй спортсменүүд... нерээр хүдэлнэ. Иигээд ... дамнай спортдо хэн ө... дураар ерэхэ гээшэб? «... резервын» бүлгэмдэ т... штат бии аад, тэрэ сал... машинистка абажа ... Иигэжэ байхада ямар хү... ри урагшатайгаар хэгдэ... тэхэ гээшэб?

Элидхэл тушаа хамта... рёод хүн үгэ хэлэжэ, ре... ка дотороо спортын хү... һэргээе гэжэ хэлсээ.

• • •

Эмхидхэлэй пленум ү... дэжэ, республикын ... бүлгэм болон эмхинүү... зай Соведэй түрүүлэгш... хэр **М. Г. Калаганский** ... даа.

—□—

Мастерта кандидат—кукуруза...

Владимир Дагбаевич манай Түнхэнэй ажалшадай дунда үндэр бүтээсэтэ ажалаараа суурхадаг. «Восточные Саяны» колхозой Галбайн отделенидэ хүдэлдэг нүхэр Митриков ажалайнгаа хажуугаар спорттой ханилһан хүн юм. Мүнөө энэ нүхэрнай нютаг дээрээ тренер болонхой, залуушуулай дунда бүхэ барилдаа эмхидхэжэ, спортын нэгэ зүйлдэ эдэнэрээ һургажа ябадаг. Республикын бүхэшүүлэй дунда мэдээжэ болоһон Владимир Митриков үнгэрэгшэ жэлдэ дүрэ буляалдалгаар хүдөөгэй спортсменүүдэй дунда болоһон мүрысөөндэ шалгаржа, спортын мастерта кандидадай нормо дүүргэжэ ерээ һэн. Спорт хүнэй бэедэ хододоо һайн туһа нүлөө... дэг. Спорттой ханилһа... ажал хүдэлмэридөө ходо... жалта түйлажа, эсэхэ ... мэдэнгүй хүдэлжэ ябад... жэ Владимир Дагбаеви... үетэндэ хэлэдэг заншал...

Энэньшье ойлгосотой. ... Митриков хэдэн жэлэй ... да колхозойнгоо кукуру... гуулагшадай звеное уд... ябана. Тиихэдээ үнгэрэг... дэ аймагай кукуруза ур... шадай дунда дэлгэрһэн ... сөөндэ хоёрдохи һуури ... юм.

Иигээд байхадань юу... хэлэлтэйб?! Спорт ажа... таһаршагүй холбоотой ... энэ бэшэ гү?

М. БУДАЖА...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Пангин зорилгомнай — коммунизм» гэһэн түрүү бэшэг; КПСС-эй XIII съездын нээгдэһэнтэй дашарамдуулан, ажалай бэлэгүүд тухай мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: Г. Субботиной «22-дохиин делегадай нюдөөр...» гэһэн корреспонденци; В. Островскиин «Фабрикын хүсэн нэмэһээр» гэһэн корреспонденци; Н. Дамдиновай «Коммунистнууд» гэһэн статья.

Гурбадахи хуудаһанда: ... рэдээ хүрэмөөр» гэһэн ... рэй репортаж; А. Д... зовай «Газарай залуу наһа... һэн корреспонденци; В. ... вай «Партбилет» гэһэн ш...

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Н. ... коевой «Алдарта зам» гэһ... респонденци; Даши Да... «Хорин гурбадахида» гэһ... лэг; хилын саанахи һони...

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор,

мүнөөдэр Зэдын, Захааминай, Хяагтын аймагуудта бага зэргэ саһан орохо, хойто аймагуудта 0—5 градус хүйтэн, бэшэндэ 3—8 градус дулаан, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 3—7 градус хүйтэн, үдэртөө 4—6 градус дулаан байха.

Редактор Ц. О. ОЧИ...

«Буряад үнэн», «П... Бурятии» газетэнүүдэй ... дэмэл редакциин хүдэ... лэгшэ К. И. Ильинэй ха... эсэтэ Илья Ильичэй наһ... раһанда редакциин кол... гэр бүлынхидтэнь г... далаа мэдүүлжэ байна.

Байгша оной мартын 2... үдэрэй 14 часта Илья ... чые хүдөөлүүлхэ.

Н01508. Зак. N...